CIJENA DIN 3·—

Poštarina plaćena u gotovom

HRVATSKI ILUSTRIRANI LIST

RADIO ZAGREB

SLUŽBENI LIST RADIOSTANICE ZAGREB

GODINA I. ZAGREB 3. KOLOVOZA 1940. BROJ 8.

Programi od 4. do 10. VIII. 1940.

Foto: TOŠO DABAC

ŠESTINČANKA PRODAJE VOĆE

Portugal

SELJAČKA ZEMLJA NA OCEANU

• Hrvatski ilustrirani list »Radio Zagreb« nastavlja donošenjem slika raznih svjetskih gradova i država, pa vam u ovom broju pokazuje slike iz današnjega Portugala

Foto: T. O. P. Budapest

• Portugalski ribar pred katedralom u Alcobaci

• Dvorac Pena, kraj Lissabona

• Pogled u veliko dvorište u Batalhi

• Portugalske seljačke djevojke

23121

Zagreb se budi

ZAGREBAČKE ULICE U OSVITU NOVOG DANA

• Veliki je želudac Zagreba! Bugarski se vrtlari brinu da Zagrepčani ne osjete nestašicu povrća

• »Dobro jutro!« — Mjekarica je tu . . .

• *Jutarnja toaleta Zagreba: pranje telefonskih kabina*

• Na putu u grad. Seljakinje iz okolice Zagreba nose voće na tržište

• Bez njega ne bi prijao doručak. Pekar vozi svježe pecivo svojim mušterijama

Fotografije: Tošo Dabac

Radio najbolji prijatelj

• Na putu u žarkoj Africi. Radio razveselitelj i pomoćnik

...iz opere? ...e, to slušaju ...io u mjestu ...an de los ...os, u Sred- ...Americi.

• I ovi starci u Ujalisco, u Meksiku, vrlo rado slušaju radio

Foto: U. S. (Zürich)

• Svečano veče u Kaffern-Pontoku, jednom pastirskom mjestu u visoravni Komas u jugozapadnoj Africi. I ovamo je doprô radio!

• Ovako se sluša radio u Beiruthu (Sirija)

• U pojedinim američkim gradovima svaki redarstvenik ima malu radiostanicu za primanje, pomoću koje stoji u neprestanoj vezi s redarstvenom centralom

• Novorodjenčad »govori« na radiu. Vesela slika iz jedne ženske bolnice u Sidneyu u Australiji

Učitelj kreposti Dr. Ante Starčević

Kao što se svaki živi organizam kvrči i steže oko onog mjesta na kojem trpi najveći bol, tako je nekad prostrana hrvatska država, ubodena po sredini u pravcu najosjetljivijeg svog bila turskim osvajačkim klinom, savila sve svoje najbolje snage na onom suhom, krtom i granitnom prostoru preko kojeg ju je istočni osvajač htio prepoloviti, a zatim podjarmiti. Lička visoravan sa svojim kraškim pokrivačem, zatvorena planinama sa svih strana, nije obilovala pitomim dolinama i bregovima kao Hrvatsko Zagorje niti bogatstvom uspomena na sjajnu i slavnu prošlost kao primorje, ali je nesumnjivo obdarila hrvatski narod najljepšim uzorima ljudskog značaja, čvrstoće, svijesti i otpornosti, odigravši u davanju otpora istočnom osvajaču ulogu radi koje je Hrvatska od rimskog pape dobila naslov predzidja kršćanstva. I ne samo da je hrvatski narod koncentrirao svu svoju snagu, kad je bio najviše ugrožen, baš na tlu ovih krajeva, nego ih je on vjekovnim posjedovanjem tako oplodio najboljim svojim sjemenom, da su postali rasadnici iz kojih je izraslo ono čime se jedan narod s pravom može ponositi.

Škrto pitominom, a resko svojim obrisima, ličko tlo je svojim oštrim podnebljem djelotvorno utjecalo na izgradnju duhovne fizionomije nesumnjivo najvećeg borca za ostvarenje ideala svoga naroda u prošlom stoljeću, dra Ante Starčevića. O njegovoj užoj domovini, Lici, postoji čitava literatura, nju se općenito smatra kolijevkom hrvatske nacionalne misli, a o njenom najvećem sinu napisane su mnoge knjige i rasprave; on je još za života stekao mnoštvo oduševljenih pristaša i sljedbenika, koji su se kasnije još više namnožili i njegovu misao popularizirali u svim krajevima gdje žive Hrvati. Nije to bilo slučajno, da se baš u Lici, u jednoj staroj uglednoj seljačkog obitelji, rodio Ante Starčević: njegov je zavičaj bio prvi na udarcu tudjina, on je bio najviše ugrožen, pa se tu morao biti odsudan boj: narodni se organizam savio, sažeo sve svoje snage i iz njih iscijedio svoga tumača i duhovnog vodju, koji će svojim djelom i živom riječju dići potencijal narodne borbenosti do one visine, sa koje ga ne će biti lako srušiti, a još manje učiniti tudjinskim podložnikom.

Kako se Ante Starčević od ličkog pastira razvio do prvoborca za nacionalne ideale, to u svojoj opsežnoj monografiji književnik Josip Horvat prikazuje veoma slikovito, jasno i uvjerljivo, te daje reljefnu sliku ne samo Like i Starčevića, nego i čitavog onog ambijenta u kojem je on za svog života djelovao javno i neustrašivo. Ta knjiga nije samo povijest jednog kraja i jednog čovjeka, nego čitavog naroda u kojem je on nikao i za koji je čitavog vijeka radio. Namjera, da se u ovakvim monografijama prikažu zaslužni sinovi Hrvatske vrlo je sretna, jer njihovo djelo i sjećanje na njih moraju u narodu ostati trajno živi i služiti kao podsjetnik mladjim pokoljenjima.

Mora se jedamput biti na čistu s tim, da se pojedine zaslužne i značajne muževe ne može proučavati i ocjenjivati, a da se prethodno ne prouči i ne analizira čitav onaj ambijent u kojem su nastali i s kojim su u toku života srasli. To u prvom redu vrijedi za one ljude, koji su radili za narod u najširem smislu i koji su snagu svojoj riječi i misli nastojali crpsti iz samog naroda, te ju sažimali i ubrizgavali joj više vitalnosti u svojim duhovnim radionicama, iz koje su izlazile osvježene, preobražene i pročišćene, te osposobljene da se pretvaraju u žive pokretačke sile, koje održavaju narod u pokretu ne samo kroz nizove godina, nego i kroz stoljeća. Josip Horvat je dobro učinio što je zavičaj dra A. Starčevića prikazao bez nepotrebnih detalja, ali sa svim onim karakteristikama, koje su značajne za formiranje Starčevićeve duhovne fizionomije. Kad se čitaju ovi opisi čini se kao da se gledaju sve one brazgotine hrapavog ličkog tla, koje se otisnulo na duhovni lik Oca Domovine, te na njemu ostavilo svoje granitne oblike, koji mu ostadoše neizbrisivi do kraja života. Na

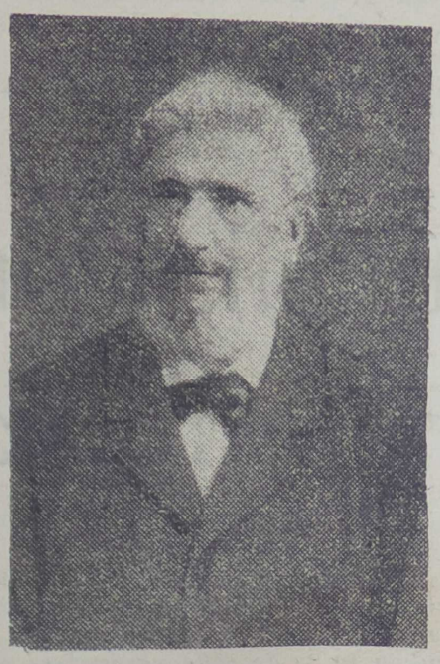

Dr. ANTE STARČEVIĆ

tome je tlu stekao svoje prvo špartansko obrazovanje dječačić, koji u trinaestoj godini života odlazi da se stavi u službu domovine i da naukom stekne znanje, koje će — sjedinjeno s tradicionalnom hrabrošću, žilavošću i bistrinom — toga dječaka učiniti prvim i najvećim formulatorom osnovnih načela i značajki hrvatske nacionalne misli.

U svom putu na sjever od prvobitne jezgre državnosti, hrvatska državna ideja i nacionalna misao imadu jednu stanicu, kojoj je Lika bila kolijevka i dobra mati znatan niz decenija, a Starčević najdostojniji pobornik. Dozrijevajući u svojoj mladosti baš uoči madjarske revolucije, on nema prozne riječi kojom bi mogao progovoriti s rodnom grudom, jer mu ona pokazuje svoje lice u takvoj dostojanstvenosti i uzvišenosti, da bi svaka riječ bez patosa i briljantnosti ritma i glazbe bila nedovoljna za odraz zasluženog poštovanja i divljenja: on govori u stihu o svojoj domovini, govori glasom i riječima, kojima su proroci govorili s bogovima. Ali žalosne posljedice revolucije kao da pred mladim pjesnikom otvaraju nove vidike, kao da bacaju neko sumorno svijetlo na sveto lice majke Domovine, o čemu ostaje trag u njegovim stihovima posvećenim ruševinama grada Solina:

Gde sam bedan što je ono mene?!
Nije grada, nezna se za njega!!!
Vetar nosi rieči, gde s' Soline,
Nazad vraće: Solina ti nije!!!
Tera uzdahe: jao moj Soline,
Vraće: jao slavo Ilirije!!!
Ćuk se, ovde, leže i jejina
Gde je bilo prestolje nekada,
Sove gadne rasprostiru glase,
Gde bi čuti pesme od junakah,
Stado gazi zaraslo kamenje,
Gde igraše u kolu gospoje,
Tera čoban od stada kurjake,
Kud hodaše slavodobitnici,
Vodeć roblje, pesme pevajući...
Vajme meni! s kim tužan govorim,
Koga pitam, tko mi odgovara

U toj pjesmi kao da je najveći sin Like htio naslikati sudbinu svoje domovine, kao da je htio — ne da pred njom zaplače — nego da raspali gnjev kod svih koji su kadri doživiti bol gledajući nad ruševinama divnih dvora kako propadaju skromne kolibice. Misli izrečene u toj pjesmi kao da su bile zglob u kojem je došlo do naglog pregiba i promjene pravca u duhovnim stremljenima A. Starčevića: on sve manje ili nikako više ne govori stihom, jer se osvjedočava da treba govoriti muškom, odlučnom, sadržajnom i snažnom riječju, koja će se jednoga dana pretvoriti u djelotvornu snagu i pokrenuti na akciju čitav narodni živi organizam. On postaje učitelj kreposti i prorok pobjede, svijestan da ju ne će doživjeti, ali uvjeren da će do nje doći.

Naučen u svom roditeljskom domu na skromnost, čednost, poštenje, jednostavnost i štednju, Starčević svoju privatnu osobu bez posebnih poteškoća i napora pretvara u instrumenat, kojim će se njegove ideje moći što prije i što potpunije pretvoriti u djelo, a pri čemu će biti cijena tog moćnog instrumenta sporedna i minimalna. Čitajući Horvatovu knjigu o Starčeviću pratimo razvitak ovog znamenitog muža od najranijeg djetinjstva, pa sve do smrti i vidimo pred očima živi lik čovjeka, koji svoje vlastite potrebe potpuno zabacuje samo da bi mogao što više pripadati narodu i budućim pokoljenjima kao da je htio postati ne narodni vodja nego simbol narodne borbe i tvorac njegove nacionalne ideologije. U mladosti on radi ono što savjetuje da čine njegovi pristaše, dok su još bili u djačkim klupama: »Trebamo, sinko, ljudi svijesnih i spremnih, da po vremenu stupe u narodnu službu. Učite i radite najsavjesnije. Ne zaboravite da sve što radite imadete raditi misleći na narod«. Ove riječi, koje je on uputio književniku Ivanu Milićeviću, bile su zapovijed, koju je mladi

JOSIP HORVAT

Starčević pomno slušao i po njoj se vladao. On je od svojih predja i zemljaka iz kršne Like baštinio zdrav razum i bistar pogled na svijet i život, a kao pravi narodni tribun odrekao se svakog zemaljskog blaga i udobnosti, te je mislio i radio samo za domovinu, samo za načela u kojima nije dopuštao nikakvog kompromisa, jer ih nije priznavao vlasništvom ne samo pojedinaca i stranaka nego ni naroda. Budući da nikome nije obvezan, da ga nitko ni zašto nije mogao osobno dužiti niti ga ma za što prekoravati, on je mogao onako smjelo i odlučno ustati protiv moćne Austrije, kad je smatrao da je ona glavna smetnja potpunom oslobodjenju Hrvatske od svake stege i ograničenja, na koja ona nije svojom slobodnom voljom pristala. »Gospodo« — rekao je on u jednom svom govoru — »ja vam kažem, da izvan povestnice, izvan života, ništa ne priznajem za siguran, stalan temelj politike. Ostali temelji, crpljeni od

kemička čistiona i parna bojadisaona

Gajeva ul. 25 — Telefon 33-90
Ilica broj 37 — Telefon 22-272
Washingtonov trg 1. Tel. 24-466
Ilica 148 a

Tvornica: Bužanova ulica 26
Telefon 93-92

kuda komu drago, po mojemu sudu, nisu, ne mogu biti drugo nego pokušaji... Gde se radi o naših glavah, tu je prosto svakomu pokušavati što mu drago, nu gde se radi o pravih domovine, tu nije mesto pokušavanju, tu nije drugo nego držati se sigurna temelja... Dakle, s ovoga stajališta u ime naše tristočetrdesetgodišnje povestnice u Austriji, ja vam kažem: Austria je vazda jedna te ista, ona niti se menjala niti se menja; ja vam kažem u ime povestnice, da se despocije ne popravljaju nego propadaju«. I te su se proročke izgovorene u Hrvatskom saboru na Markovom trgu, obistinile: na tome istome trgu Hrvatski je sabor 1918. godine proglasio ništetnim sve svoje veze s Austro-Ugarskom, te je tako ispunjena bila jedna od glavnih želja dra A. Starčevića.

Starčević je bio prejaka i preintenzivno djelujuća individualnost, a da bi mogao postati vodja narodnih masa; on je bio prejak, a da bi mogao držati u svojim rukama nježne niti narodnog organizma; *on je bio tvorac jedne nove religije borbenog nacionalizma, a tvorci religija ne mogu biti i vjernici, pa mu stoga nije bilo ni sudjeno da vidi u duhu svojih ideja organiziranu jaku i mnogobrojnu stranku: ona koja je postojala doživjela je cijepanje za njegova života, kada je on već bio na zalasku. Povukao se zato u svoj kabinet, te je tu pisao, razmišljao, naučao kao starozavjetni prorok, sijao sjeme za čiji se plod nije zanimao, jer je vjerovao u budućnost hrvatskog naroda; vjerovao je, da njegovo sjeme, iako ne iznikne odmah, mora proklijati, jer je palo na plodno tlo.* Vrlo lijepo ilustrira ovo njegovo stanovište pripovijedanje Stjepana Radića, koji je posjetio Staroga baš nekoliko godina prije smrti, te mu se žalio na pisanje lista »Hrvatski narod«, jer da taj list ne piše razumljivim jezikom, niti onako kako bi trebalo pisati za široke slojeve naroda. Radić, tada još mlad čovjek, vatreni Starčevićanac, ali još vatreniji borac za seljake, u čijoj je budućnosti gledao budućnost čitavog naroda, zapitao je Staroga nakon njegova dugog opiranja, da dade odgovor i objašnjenje za pisanje spomenutog lista: »Tko će taj narod učiti, ako ne ćete vi, ja i svi mi drugi, koji smo seljačka djeca?« — Starčević je zaključio razgovor ovim karakterističnim riječima: »Neka ga uči vrag ili Bog, ja ga učiti ne ću«. Da, mudracima nije nikad bila svrha, da se brinu za broj svojih učenika, nego za mudrost svojih riječi; Krist je kakao: »Tko ima oči neka vidi, tko ima uši neka čuje«. Zdravo sjeme bačeno na plodno tlo, mora donijeti plod — u to je vjerovao dr. Ante Starčević i nije se prevario što je u to vjerovao.

Knjiga Josipa Horvata nije politički traktat, nije suhoparna biografija, nego živo i slikovito pričanje ljepim jezikom, u kome je sadržana biografija Oca Domovine i iscrpivo prikazan njegov duhovni razvitak

...o radio u zemlji Marconija

...raširen kao što bi se to moglo očekivati?

...iti s Talijanom o radiu, zacijelo je primjetio, da se od njega očekuje, da će spomenuti ime Marconi i ujedno priznati, da je radio talijanski izum. O tom je čvrsto uvjeren svaki Talijan, vjerujući, da je radio djelo i plod talijanskog genija. Prema tome je radio talijansko otkriće, dakle talijanska stvar, i o tom je slijepo uvjeren svaki stanovnik Apeninskog poluotoka, koji znade da radio postoji, pa makar on radio slušao samo jedamput na godinu ili pak redovito svakoga dana.

Čovjek bi mislio, da je zemlja, gdje se rodio, gdje je živio, gdje je radio i gdje je umro radio-izumitelj Marconi, takodjer i medju prvima, gdje je radio najviše raširen. Italija imade danas blizu 45 milijuna stanovnika, te je koncem mjeseca travnja o. g. imala 1,145.000 radio-pretplatnika. Istina je, da je u toku posljednje godine broj radio-slušača porastao skoro za 300.000, ali je to ipak premalen broj za ovu zemlju, tim više kad se znade, da se skoro svi pretplatnici nalaze u talijanskim gradovima, te da u Italiji imade vrlo ...roj malih aparata.

Razlog, zašto u Italiji radio nije tako raširen po čitavoj zemlji treba u velikoj mjeri tražiti u značaju stanovništva i njegova načina života. Talijani, naročito u pokrajini, žive u glavnom velik dio svoga života izvan kuće, te se velik dio njihova života odvija na ulici i na dvorištu, dakle sasvim suprotno od sjevernih naroda, koji su mnogo bolje povezani uz kućno ognjište, pa prema tome takodjer i uz radio.

Veliki razlog za malu raširenost radia u Italiji je takodjer i skupoća. Godišnji izdatak — pretplata 82 lire, cijevi i razni popravci — sve to za talijanskog čovjeka u pokrajini predstavlja preveliki izdatak, koji on ne može podnijeti i zato je raširenost radia u Italiji u velikoj mjeri i gospodarski problem.

Za popularizaciju i širenje radia u velike se zauzima fašistička stranka, koja je organizirala i t. zv. »pokrajinski radio«, koji ima i posebnu svrhu. U vezi s tim uredjeni su i posebni uredi, a izvršeni su i pokusi, da se svakom selu besplatno dade po jedan radio-aparat, koji bi imao služiti svim suseljanima. Ovakve aparate smjestili su najvećim dijelom po školama i po društvenim prostorijama organizacije. »Dopolavoro« (slično njemačkoj organizaciji »Kraft durch Freude«). Imućnija sela nabavila su si sama radio-aparate, a siromašnijim i naprednijim selima poklonile su radio-aparate tvornice ili su im ih nabavile razne druge organizacije, kojima je cilj da posluže izobrazbi talijanske pokrajine.

Ipak, unatoč svim ovim akcijama, može se reći, da je danas još velik broj talijanskih sela bez radia, ali da se i sada vrlo mnogo žrtvuje i radi na njegovu proširenju. To se čini tim više, što se uvidjelo, da je radio svagdje, gdje je u Italiji prodro, snažno utjecao na život ljudi: on im je približio dogadjaje domaćeg i tudjeg svijeta.

U kući, koja imao radio, uvijek se nalazi velik broj slušača, pa u tu svrhu ponajviše služe školske prostorije. Pri tom treba spomenuti, da su školski radio-satovi u talijanskom radiu dobro i spretno sastavljeni, te da u velikoj mjeri olakšavaju posao učitelja. Kada se u školi ne radi, onda radio služi drugim svrhama. Na ulicama se čuje glas iz radio-zvučnika i skoro svaki javni lokal — naravno, ako imade radio aparat — postavlja nad vratima zvučnik, da bi radio mogli slušati i ljudi koji prolaze ulicom. Osobito športski i politički dogadjaji privlače veliki broj radoznalih slušača.

Športske prenose, osobito nogometne utakmice, slijede slušači upravo tako napeto i s jednako vrućim temperamentom, kao i oni koji gledaju utakmice. Svaki dobar potez, koji načini njihov nogometaš i o kojem ih zatim obavijesti njihov radio-reporter, primaju oni s glasnim oduševljenjem.

Posebnu pozornost posvećuju važnim političkim dogadjajima. Ako govori Mussolini, onda se to po čitavoj Italiji sluša. Vlasnici radio-aparata postavljaju svoje aparate na prozore, da bi ih mogli slušati ljudi na ulicama.

Značajno je za Talijana takodjer i to, da on najradije sluša radio u društvu, i to u što većem društvu, dok je drugdje to sasvim obratno, pogotovo kod nas, koji rado slušamo radio-emisije u miru, bez bilo kakvih primjedaba slušača, jer bi nas to samo smetalo.

Tu bi se moglo još nekoliko riječi kazati i o velikom utjecaju, koji radio imade na mase. Zato je razumljivo, da se vodstvo talijanske vlade trudi, da što prije i što bolje raširi radio u pokrajini, gdje igra tako veliku ulogu i imade tako velik utjecaj na masu.

Pregledi o radiu, njegovoj ulozi, značenju i utjecaju u pojedinim državama i pojedinim narodima pružaju nam zanimivu sliku i rezultate o različitom shvaćanju radia, odnosu prema njemu, itd. Svagdje možemo pronaći nešto, što je i u vezi s tim sasvim svojstveno dotičnom narodu, a ujedno nam jasno govori o tom, kako utječe na njih, na njihov život, kako utječe na njih, nan jihov život, na njihov odgoj, itd.

Portugal, jedna evropska zemlja mira i obnove

Na azurnim obalama Atlantskog oceana zauzima zapadnu obalu Pirinejskog poluotoka nezavisna republika Portugal, koja ovaj poluotok dijeli sa svojom najbližom rodjakinjom Španjolskom. Premda je Portugal republika, njegovo je uredjenje slično autoritativnim staleškim državama. Stanovništvo, kojeg imade 5 milijuna 200.000, katoličke je vjeroispovijesti, a bavi se uglavnom poljo-

OLIVER SALAZAR

djelstvom, ribolovom, nešto manje rudarstvom, trgovinom i pomorstvom. Glavni je grad Lisabon, u kojem je sjedište vlade. Portugalu pripadaju i neki otoci, te kolonije u dalekim zemljama: Azorski otoci, Madeira, Kapverdska kolonija, Gvineja, portugalska Istočna Afrika, Angol, Portugalska Indija, Makao, Timor u Aziji itd. U prošlom ratu je Portugal bio na strani Antante, dok je u sadanjem ratu neutralan, premda se nalazi na veoma izloženom mjestu, ali je strategijski položaj zemlje neznatan, pa je moguće, da uopće ne će biti uvučen u rat i ako on potraje dulje, pa čak i ako se zarati i Španjolska, koja je u najnovije vrijeme istakla svoje pretenzije na Gibraltar.

Portugal je do 1910. godine bio monarhija, a tada su izbile razne trzavice, te je došlo do promjene vladavinskog sustava i država je proglašena republikom. Kakvo je stanje bilo u državi nakon ove promjene vidi se najbolje po tome što su u neznatnom razmaku vremena izvršena 22 državna udara, ali ipak nije vladavinski oblik promijenjen. Iz kaosa u kojem se zemlja nalazila izvukao ju je do tada nezapaženi sveučilišni profesor Oliver Salazar, kojeg je pozvao na suradnju šef države general Carmona. Prvi Salazarov pokušaj, da provede temeljite reforme u državi i da dokrajči dotadanji liberalni gospodarski sustav, naišao je na jak otpor ostalih članova vlade, i on se morao povući za neko vrijeme i nastaviti svoj znanstveni rad. Medjutim, zemlja je sve više bivala žrtva kaosa, pa je postojala opasnost da se raspadne ili dospije pod kakav strani protektorat. Stoga je šef države pozvao 1934. godine Salazara, da obrazuje vladu, kojoj bi on stajao na čelu, jer je preostala još jedina nada, da će on spasiti zemlju od propasti, koja je bila neizbježiva. Novi predsjednik vlade posvetio je svu svoju pažnju preporodu države, koja je bila razrovana trzavicama, te je proveo temeljite reforme, odstupajući znatno od dotadanjeg gospodarskog sustava. Njegov je zahvat bio tako radikalan, da je mogao već 19. svibnja 1934. predložiti novi ustav, koji je narod primio plebiscitom, na kojem je preko 93 posto glasovalo za novi režim i njegov ustav.

Ovim je ustavom učinjen kraj dotadanjim demokratskim tradicijama države, te mjesto da se u njemu govori u mnogim paragrafima o tome koja prava gradjani imadu, govori se o tome kakve obveze država imade prema svojim pripadnicima. Ustavom se zaštićuje položaj socijalno slabijih, odredjuje se minimum za opstanak, a za one koji su ekonomski bilo zbog čega ugroženi, država preuzima potrebne garancije. Obitelj je po ustavu uzdignuta na stepen kulta, jer se smatra osnovnom ćelijom za razvitak države i društva uopće. Posebna je pažnja posvećena odgoju, i fizičkom i moralnom, čitavog podmlatka, te je na prosvjetu votiran gotovo najveći dio državnog budgeta. Sva izborna i politička prava — što je poseban specijalitet Portugala — pripadaju glavi obitelji bez obzira na to, da li je muškarac ili žena. Prema tome portugalski autoritativni režim ne liči ni na koji drugi u Europi, a pogotovu ne na talijanski i njemački. Tim režimima nisu slične ni odredbe o korporacijama, jer španjolski ustav dijeli korporacije na dva dijela: na moralne i na ekonomske. Državi pripada pravo da daje pristanak za formiranje i jednih i drugih korporacija, te se stara za njihov razvitak i za omogućenje njihovog pravilnog funkcioniranja. Formiranje korporacija vrši se na području znanosti, literature i ostalih umjetnosti, zatim tjelesnog odgoja, društvenog humanog rada, uzajamne pomoći, tehničkog napretka, solidarnosti interesa, itd.

U pogledu političkog predstavništva, Portugal je dao jedan novi tip, koji ne samo da nije kopija nijednog stranog, nego je nešto posve originalno, što najbolje odgovara stvarnim potrebama naroda i države. U Njemačkoj, Italiji i Sovjetskoj Uniji postoje vladajuće partije, u čijim je rukama koncentrirana sva državna vlast, dok u Portugalu toga nema. Režim Olivera Salazara se ne oslanja ni na jednu stranku niti uopće imade stranački karakter, jer tamo ne postoji vladajuća stranka. Vlada je sastavljena od ljudi, koji mogu, ali ne moraju imati različita stranačka opredjeljenja: mjerodavno je, da im je pred očima kao najveći ideal državni i narodni interes, za koji su spremni žrtvovati sve svoje sile. Za razliku od ostalih korporativnih predstavništva, Salazar je ustanovio dva parlamenta: politički i privredni. Njegov privredni parlamenat proističe iz korporativnog predstavništva, po čemu je srodan onome u Italiji, ali zato on imade još i politički, koji ostale države s autoritativnim režimima nemaju.

Portugal, prema tome, predstavlja poseban tip države s autoritativnim režimom, čiji je tvorac Oliver Salazar, nekada nezapažen profesor lisabonskog sveučilišta, a zatim kratkotrajni ministar financija, čiju je suradnju vlada odbila, da bi ga za kratko vrijeme opet pozvala, da zemlju spasava od kaosa. Od Salazarova dolaska na čelo vlade, Portugal nije više imao trzavica, a pogotovo ne državnih udara kakvi su prije bili redovita pojava.

U vrijeme ne samo evropskih nego i teških svjetskih zapletaja, ova dosta malena država, koja je i kolonijalna sila, predstavlja najsigurnije utočište mira, jer njene granice i obale danas nitko ne ugrožava, a njen narod posvećuje sve svoje sile obnovi i unapredjenju zemlje. Baš ovih dana Portugal je potpisao dopunski sporazum portugalsko-španjolskom paktu o prijateljstvu i nenapadanju. Talijanski i njemački listovi tim povodom konstatiraju, da se Portugal priklonio silama osi.

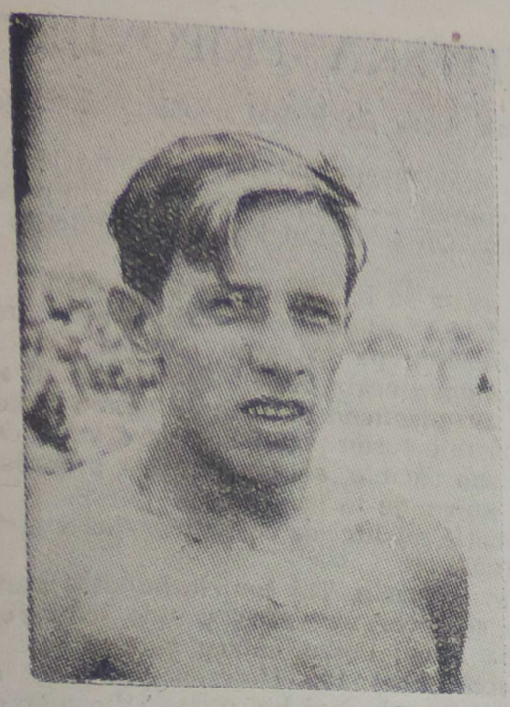

HUGO DROBNIĆ (ZPK)

TONE CERER (»ILIRIJA«)

DRAGUŠA FINC (»ILIRIJA«)

IVO REISER (ZPK)

Ligaške utakmice plivača u punom jeku

POČETAK SEZONE DONIO JE PRILIČNO DOBRE REZULTATE — ZAGREBAČKI PLIVAČKI KLUB SADA NEMA PREVIŠE IZGLEDA, DA SE ODRŽI U LIGAMA — TURNEJA DUBROVAČKOG »JUGA«

Ove godine započela su ligaška natjecanja nešto kasnije od prošle godine. U plivačkoj ligi nalazi se 5 klubova, i to: »Jadran« (Split), »Ilirija« (Ljubljana), »Viktorija« (Sušak), »Jug« (Dubrovnik) i »Zagrebački Plivački klub« (Zagreb).

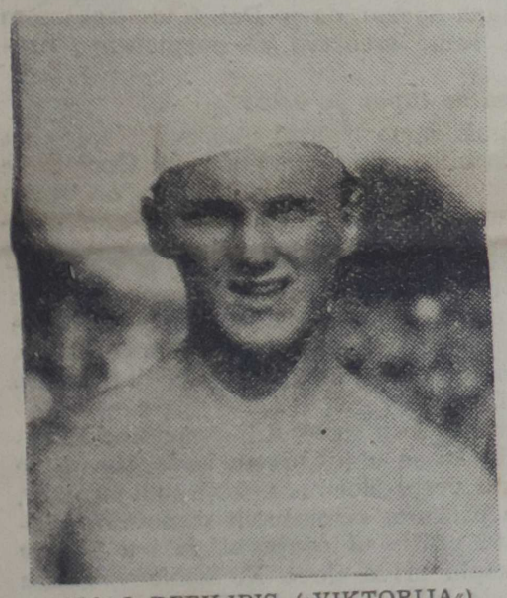

ZMAJ DEFILIPIS (»VIKTORIJA«)

Do sada je održano samo nekoliko utakmica, pa se još ne može postaviti točna prognoza, ali jedno je sigurno, a to je, da će se ove godine voditi najogorčenija borba izmedju ljubljanske »Ilirije« i sušačke »Viktorije«. »Ilirija« se nalazi u dobroj formi. To je momčad bez velikih zvijezda, ali s izvrsnim prosjekom; to je, nadalje, momčad potpuno homogena, koja i nema slabih točaka. U momčadi »Ilirije« odskače od muškaraca Cerer, koji je u disciplini 200 metara prsno zacijelo naš najbolji plivač, kojeg još dugo ne će nitko moći pobijediti. Ostali plivači »Ilirije« se ne ističu toliko, osim dra Vilfana, koji će ove godine — tako barem uvjeravaju njegovi športski drugovi — nastupiti nakon dužeg odmora. Dr. Vilfan bi trebao nastupiti već 6. o. mj. u Ljubljani protiv dubrovačkog »Juga«, pa bi time momčad Ljubljane bila svakako znatno pojačana.

Ističemo još jednog mladog talentiranog plivača, a to je Ivica Scarpa. Taj mladić pokazao je znatan uspjeh na 100 m sl. stil. U Zagrebu je doduše prošle subote nastupio bolestan, pa nije mogao pokazati ono što može, ali »Ilirijaši« u nj s pravom polažu mnogo nade i vjeruju, da će protiv »Juga« u Ljubljani doći u punu formu.

Svijetla točka »Ilirije« jesu njezine plivačice. Draguša Finc je izvrsna na 100 m sl. stil. Ona je duša ženske ekipe, a u štafeti doprinaša u velike dobrim rezultatima. Ženska štafeta ljubljanske »Iilirije« je velik oslon ovog kluba i do sada je u ovogodišnjim natjecanjima polučila najbolji rezultat od 5:24,5 min.

Sušačka »Viktorija« je uglavnom zadržala staru formu, ali ove godine nastupa oslabljena bez Inge Smolik, famozne rekorderke na 100 m ledja, koja ne pokazuje volje, da i dalje bude aktivna plivačica. Osim toga u momčadi manjka i talentirani mladi sprinter Bobo Potočnjak, koji se nalazi na vojnoj vježbi.

»Viktorijaši« su u svom prvom ligaškom nastupu nastupili protiv ljubljanske »Ilirije« na Sušaku, koji im je donio neugodno iznenadjenje. Domaći su naime pobijedili sa svega 1 bodom razlike, i to s rezultatom 55:54.

Forma »Viktorijaša« nije bila mnogo bolja ni na natjecanjima s Madjarima, koja su održana prošlog petka i nedjelje. Ipak, tvrde stručnjaci, ta bi se forma mogla nenadano popraviti i o tome bi se imao uvjeriti i dubrovački »Jug« prilikom svojeg nastupa na Sušaku.

»Jug« je krenuo na turneju i gostuje najprije na Sušaku, zatim u Zagrebu, a potom u Ljubljani. Na Sušaku i u Ljubljani čeka »Jug« velika zadaća. Zaista, ne želimo prejudicirati, ako ustvrdimo, da su izgledi »Juga« na Sušaku i u Ljubljani prilično maleni. Iznenadjenja, doduše, nisu isključena, moglo bi se dogoditi koješta, ali »Jugaši« će zaista morati upregnuti svu svoju volju i pokazati sve svoje snage, žele li uspješno apsolvirati oba susreta.

U koliko »Jug« postigne stanoviti uspjeh na oba ova natjecanja, mogao bi doći u obzir kao kandidat za državnog prvaka; u protivnom slučaju morat će taj naslov prepustiti »Viktoriji« ili »Iliriji«.

Splitski »Jadran« izgubio je u Splitu i protiv Zagrebačkog Plivačkog Kluba. Izgleda prema svemu, da »Jadran« proživljuje tešku krizu, da u klubu nije sve u redu, da tu nešto ne valja, pa zato »Jadran« ne može ove godine očekivati ozbiljniji uspjeh.

»Zagrebaški Plivački Klub«, najmladji ligaš, kome predbacuju, da je u lige došao dekretom, u slaboj je formi. To je ambiciozna grupa plivača, kojoj manjka bazen i stručan trainer, a bez toga teško, da bi se moglo govoriti o kakovom stvarnom usnjehu; ovako sve postaje iluzorno. ZPK bi mogao u Zagrebu pobijediti još jedino »Jadran«, dok protiv svih ostalih klubova nema nikakvih izgleda. Zagrebački reprezentant zajedno sa splitskim »Jadranom« sačinjava donju kuću u prvenstvenoj tabeli, pa će se izmedju ova dva kluba ispoljiti posljednji, koji će ispasti iz lige.

U natjecanju održanom prošle subote izmedju »Ilirije« i ZPK-a u Zagrebu, najbolje se vidjela nemoć zagrebačkih plivača, kojima treba dati podstreka i omogućiti im pravilni razvitak.

Ove subote gostuje u Zagrebu dubrovački »Jug«, koji nastupa protiv domaćeg kluba, pa Zagrepčani, koji vole plivanje očekuju već sada tu priredbu s ogromnim interesom.

LUKA CIGANOVIĆ (»JUG«)

U WATERPOLU

imade mnogo izgleda »Jug«, a ne valja zaboraviti ni sušačku »Viktoriju«, koja imade dobru momčad. »Jadran«, lanjski prvak, takodjer dolazi u obzir, premda mu momčad još nije u formi.

»Ilirija« imade slabu momčad, koja ne će imati veliku riječ, što uvidja i uprava kluba, pa namjerava postaviti posve mladu momčad, koju bi trainer Köstner vježbao i eventualno od nje napravio homogenu cjelinu.

Z. P. K. nema tako lošu momčad, ali je ona posve neuigrana i bez rutine. Osjeća se pomanjkanje trainera, koji bi s tim materijalom mogao načiniti čudesa.

Tako sada uglavnom stoje naši plivači i waterpolisti, koji se bore za državno prvenstvo. Svakako je šteta, da Zagreb nema boljeg reprezentanta, jer bi u tom slučaju natjecanja bila svakako interesantnija. Hr.

U slijedećem broju našega lista donijet ćemo niz slika s nedjeljnih veslačkih natjecanja za prvenstvo Banovine Hrvatske i 11 hrvatskih gradova.

ŽENSKA STAFETA LJUBLJANSKE »ILIRIJE«, KOJA JE SADA NAJBOLJA U DRŽAVI. — S LIJEVA NA DESNO: KERŽAN, MARTIN, TRENER KÖSTNER, SAŠA FINC I DRAGUŠA FINC

FERRY ROCKER: TAJINSTVENI GOST DETEKTIVSKA PRIPOVIJEST

Bilo je to kratko vrijeme poslije ponoći, kad je snažan čovjek srednje visine, s naočalima, ušao u slabo osvijetljeno predvorje hotela »Central« i zatražio sobu u prvom spratu.

— Htio bih ovdje ostati osam dana, — promrmljao je on iza podignutog ovratnika. — Moju prtljagu možete sutra dati donijeti sa kolodvora.

Stari gospodin Bergh, koji je noću zamjenjivao poslovodju, pozvao je konobara Ellmana i on se sa strancem odvezao u prvi sprat. Kad je htio otvoriti vrata sobe broj 17, rekao je gost:

— To vjerojatno nije soba s prozorima na ulicu?

Ne rekavši ni riječ, konobar se okrenuo, otvorio suprotna vrata sobe broj 14 i odškrinuo svijetlo.

Stranac, čije lice je bilo zasjenjeno širokim, duboko u čelo natučenim šeširom, zadovoljno je kimnuo.

— Uzet ću ovu sobu. Probudite me, molim, sutra u jutro oko 8 sati.

Ellman se tek nekoliko časaka nalazio u prizemlju, kad li se začulo zvono iz jedne sobe.

— Broj 10! — rekao je gospodin Bergh, bacivši pogled na ploču sa brojkama. Konobar se opet odvezao u prvi sprat. Erik Dahlfäld, stanovnik sobe broj 10., ispružio je kroz vrata glavu omotanu ručnikom.

— Strašno me boli glava, gospodin Ellman. Ne biste li mi mogli pribaviti kakovo sredstvo za spavanje?

— Imadem prašak kod sebe, gospodine Dahlfäld, rekao je konobar i stavio ruku u džep, izvadivši iz njega staklenu cjevčicu. — Dvije tablete će vam potpuno dostajati.

Gospodin Dahlfäld se zahvalio, a Ellman je opet pošao u prizemlje. Nitko od gostiju nije se više te noći javljao. Duboka tišina je vladala nad hotelom.

Kad je konobar slijedećeg jutra nekoliko puta uzaludno pokucao na vrata sobe broj 14., koja su iznutra bila zakračunana i kad se gospodin Strandberg, stanovnik sobe broj 12. nije javljao, te kad je vrtlar Gasparson uzbudjeno dojurio i gospodinu Berghu prišapnuo, da s jednog prozora prvoga kata visi uže, neka vrst užeta za rublje sa čvorovima, tada je brzo pozvan bravar, kome je nakon kratkog vremena uspjelo otvoriti vrata. Prvo što je Berghu upalo u oči, kad je stupio u sobu bilo je to, da je ormar, koji je stajao pred vratima a koja su spajala obje sobe, bio maknut. Kad je Bergh sada otvorio vrata i bacio pogled u sobu broj 12. u kojoj je stanovao Strandberg, on je ustuknuo kriknuvši glasno. Strandberg, obučen samo u noćnu košulju, ležao je pred svojim krevetom na podu. Oko njegova vrata bila je svezana uzica. On je bio mrtav, a užas je govorio iz njegova voštano blijedog lica.

— No, kako si vi predstavljate tu stvar? — pitao je kriminalni inspektor Törgren detektiva Hovernda.

— To izgleda sasvim tako, kao da je ovaj stranac sa crnom bradom i očalima bio počinitelj, — odvratio je Hovernd i počeo kod prozora ispitivati tragove. — On je odgurnuo ormar, otvorio spojna vrata, omamio Strandberga i zatim ga zagušio. Konačno se po užetu spustio u vrt i zatim negdje popeo preko ograde.

— Da, jer su vrata soba broj 14. i 12., koja su vodila u hodnik bila iznutra zakračunana, odvratio je Törngren, gledajući ukočeno na pepeonik u kojem su ležali ostatci triju cigareta. Zatim je pošao prema Berghu, koji je umoran i zbunjen stajao iza svoga pulta. — Htio bih znati, da li je tkogod od osoba, koje su još sada gosti u hotelu već prije jedamput stanovala u sobi broj 14.?

— O da! — rekao je Bergh. — Gospodin Erik Löhn, koji sada stanuje u sobi broj 15., stanovao je prije dulje vremena u sobi broj 14.

On je još ispričao, da je Erik Löhn artist, te da je on dobro poznavao Strandberga.

— Gospodin Strandberg bio je dobar čovjek. On je redovito dvaput godišnje dolazio u Stockholm, te je svaki put ostao ovdje od prilike osam tjedana.

Törngren, koji je svim stanovnicima prvog sprata zabranio da napuste hotel, uputio se sada k artisti Löhnu i zamolio ga, da mu odgovori na nekoliko pitanja.

Erik Löhn, čovjek srednjeg rasta, širokih ramena i oštrih crta u licu, postavio je limenu škatulju egipatskih cigareta na stol i pozvao činovnika, da pripali cigaretu.

— Neobična marka! Rijetka marka! — rekao je Törngren i pogledao na natpis cigarete.

— Ja ih uvijek dobivam od jednog prijatelja iz Kaira i mogu mirne duše tvrditi, da sam jedini čovjek u Stockholmu, koji pušim ovu marku. Nju naime dogotavljaju jedino za mojeg prijatelja.

— Hm, to je neobična stvar. Kako vi objašnjavate činjenicu, da se u pepeoniku, koji se nalazi u sobi broj 14. nalaze ostatci ove cigaretne marke?

Oči artiste raširile su se u velikom začudjenju.

— To si ne mogu nikako objasniti, — rekao je on oklijevajući. Ustao je, pošao do pisaćeg stola i izvadio iz njega tri limene škatulje, postavivši ih na stol, a zatim je pregledao, da li su dobro zatvorene.

— Ove četiri kutije, koje sadržavaju 400 cigareta, dobio sam jučer poslije podne poštom. Dopustite da prebrojim gornji sloj otvorene škatulje: dvije, četiri, pet. U škatulji se dakle nalazi još 95 cigareta. Vi imate jednu, ja imam jednu, a tri sam ja jučer poslije podne popušio u ovoj sobi. Kad sam izašao, bila je moja doza još napunjena s drugim cigaretama Koliko otpadaka cigareta ste vi tamo našli?

— Tri! — rekao je Törngren. — Točno tri!

Artist je pogledao činovnika ne razumijevajući ništa. — To mi zbilja nije jasno

— Ali meni jeste! — odvratio je Törngren smiješeći se. — Vi ste, kako mi je poslovodja rekao, došli jučer u večer kući oko 10 sati. Jeste li odmah pošli spavati ili ste možda još bilo s kime, na primjer sa Strandbergom, razgovarali?

— Gospodin Strandberg je pokucao na moja vrata i zapitao me ne bi li htio s njim odigrati partiju šaha. Bilo mi je žao, što sam morao odbiti njegov poziv, ali sam bio odviše umoran. On se ispričao i otišao. Ja sam na to legao u krevet i spavao jutros do 8 sati.

Kriminalni inspektor je postavio još nekoliko pitanja, a zatim se uputio u sobu broj 10. do Erika Dahlfälda, do Strandbergova susjeda.

— Jo nisam apsolutno ništa čuo — rekao je odmah Dahlfäld. — Mene je jučer u večer strahovito boljela glava, pa sam u noći zamolio konobara, da mi pribavi kakvo sredstvo za spavanje. Dao mi je dvije tablete i ja sam odmah zaspao poput topa. Tek jutros me je probudila buka, koju je Bergh izazvao i pred mojim vratima.

— Jeste li vi vidjeli Strandberga jučer na večer?

Törngren se popipao po džepovima.

— Prokletstvo, sad sam zaboravio svoje cigarete, a ne znam u kojoj sobi!

— To mi je žao, jer vam ih ne mogu ponuditi, pošto pušim samo cigare. Ali, da se vratim na vaše pitanje: jučer na večer nisam vidio gospodina Strandberga. Ja sam već oko 9 sati legao u krevet.

Detektiv Hovernd je medjutim u vrtu pregledao tragove i kad ga je Törngren nakon razgovora sa Dahlfäldom zapitao, da li je našao bilo kakve tragove, on je samo nijekajući kimao glavom.

— Na žalost, nisam. — Za čudo na vanjskoj strani kuće nema nikakvih tragova ogrebotina. Taj momak mora da je bio neobično sposoban penjač.

— Ah, ne brbljajte koješta, primjetio je zlovoljno Törngren. — Ubojica se uopće nije popeo kroz prozor. On je izašao kroz vrata i legao u krevet.

— Ali vrata su bila iznutra zakračunana!

— Stari trik! Mladić je u vratima sobe broj 14. izbušio rupu, pa je zatim pomoću žice ili uzice zakračunao vrata. Kasnije je onda ugurao u rupu t. zv. plastično drvo, koje nakon nekoliko sati postaje tvrdo poput pravog drveta. On je to precizno načinio, ali ja sam ipak pronašao mjesto na kojem je to izvršio.

— Vi dakle mislite, da se ubojica još uvijek nalazi u kući?

— Na svaki način. Taj čovjek, hotelski gost, preobukao se jučer na večer, prošao kroz restaurant na ulicu, došao natrag oko 12 sati i iznajmio sobu broj 14. Uvjeren sam, da je Strandberg u to doba već bio mrtav. Vjerojatno je on igrao šah s obojicom, a zatim ga je taj ugušio. On je svukao Strandberga, obukao mu noćnu košulju i položio ga na pod. Sve to je učinjeno zato, da bi nas zavelo u bludnju! Strandberg nosi zubalo i kako mi je saopćeno, on je običavao to zubalo prije nego što podje spavati stavljati u čašu s vodom. Jeste li našli zubalo u čaši? Ne; on ga je imao u ustima. Dakle, on nije umoren nakon što je već legao na počinak! Moram još sada ispitati pet osoba, koje stanuju u prvom spratu. Stanovnika sobe broj 15. morate držati na oku. On puši onu marku cigareta, koju smo pronašli u pepeoniku. Dahlfäld sa broja 10.... ne znam... hm... on je progutao sredstvo za spavanje, nije ništa čuo. Zašto pravite grimase, Hovernd?

— Jer kažete, da je Dahlfäld uzeo sredstvo za spavanje. Konobar mi je naime prije pričao, da je tek sada opazio, da je Dahlfäldu zabunom dao — ah, samo sredstvo za pospješenje probave...

Törngren se lupio po čelu:

— On puši samo cigare! Sad znam zašto su u pepeoniku bili samo ostaci cigareta! Ubojica je htio biti sasvim siguran. Za slučaj, da ne bismo htjeli vjerovati u tajinstvenog gosta kao počinitelja, htio je barem pobuditi dojam kao da je počinitelj pušač cigareta. Vjerojatno je na večer pošao u Löhnovu sobu i izmijenio pepeonik. On samo nije znao, da Löhn puši cigarete neobične marke. Kad zločinac hoće da bude odviše lukav, onda obično ispadne glup. Dodjite: posjetit ćemo gospodina Dahlfälda.

Svi predmeti, koji su teretili gospodina Dahlfälda nalazili su se u njegovom kovčegu. on je spadao u onu vrstu zločinaca, koji su vjerovali, da se mogu brižnom pripremom stanovitog zločina osigurati protiv uhićenja, ali se i u njegov račun umiješalo krivo slovo X. Sitnice postaju izdajice, pa je tako i gospodin Dahlfäld postao žrtva svoje vlastite suvišne i pretjerane opreznosti, koja ga je dovela onkraj brave.

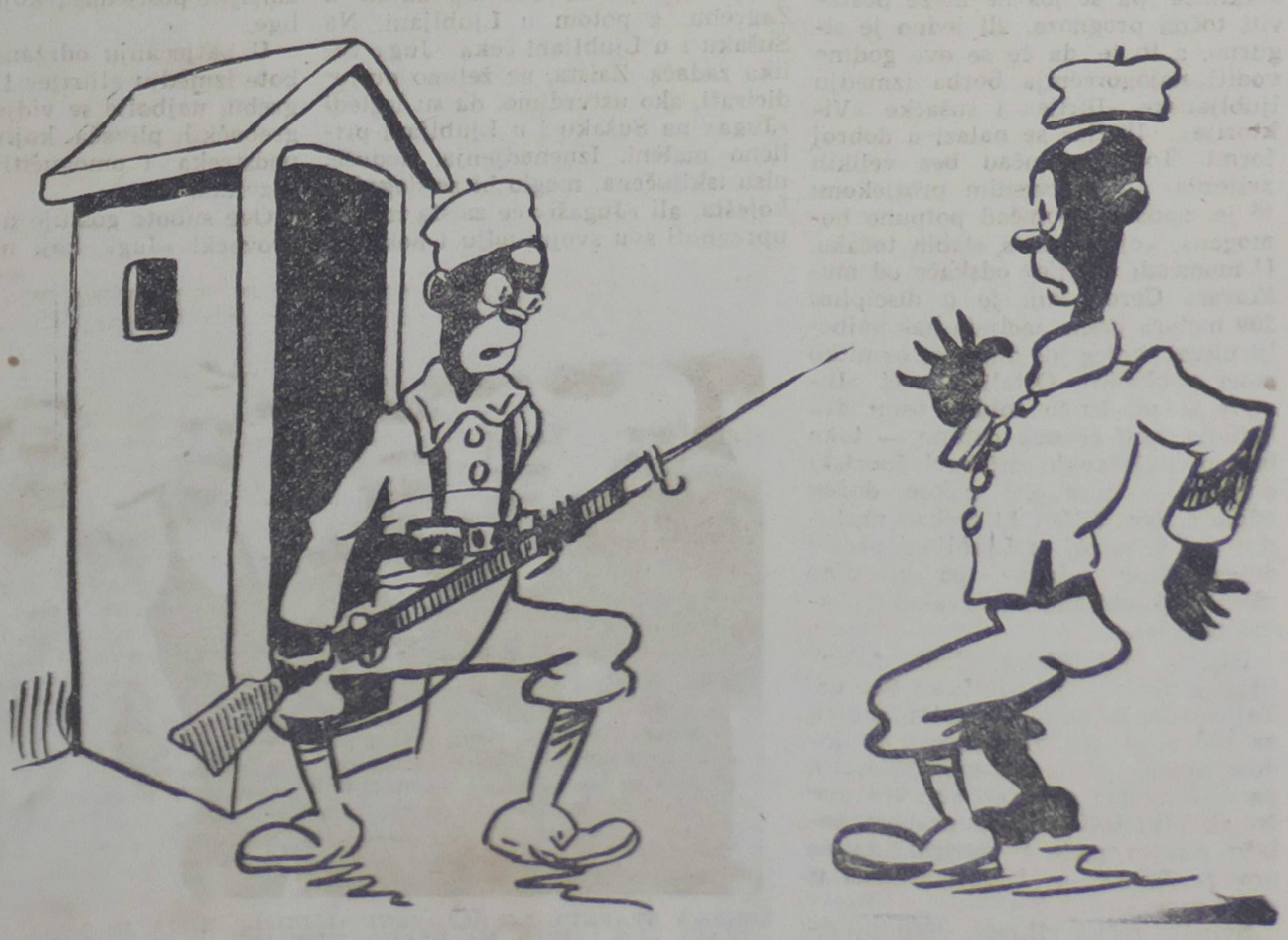

NAJBOLJA PRILIKA

— Ne pucaj! Jesi li poludio?..
— Sad te imam! Vrati mi moj rupčić, koji sam ti posudio, III...

Važnije priredbe

ZAGREBAČKE RADIOSTANICE U OVOME TJEDNU

Koncert radničkih kompozicija Borisa Krnica

Na koncertu radničkog pjevačkog društva »Jednakost« u nedjelju 4. VIII. o. g. čut će radioslušači same radničke kompozicije od poznatog zagrebačkog kompozitora Borisa Krnica. Literatura domaćih radničkih kompozicija nije bila poznata kod nas do godine 1930., jer su se dotle radnička pjevačka društva služila većinom vanjskom radničkom muzičkom literaturom. I radničko pjevačko društvo »Jednakost« izvadjalo je većinom radničke kompozicije inozemnih autora ili su zborovodje kompozitori stavljali radnički tekst pod svoje davorije pisane na način tadašnjih nacionalnih budnica (davorija).

I danas još mnoga naša radnička društva pjevaju radničke pjesme, ali na glazbu inozemnih autora. To su pjesme većinom propagandističkog karaktera, te su komponirane uglavnom jednoglasno ili dvoglasno za pjevačka društva, koja još nemaju zborne rutine.

Kompozitor Boris Krnic djeluje kao zborovodja »Jednakosti« od godine 1930., kada je to društvo proslavilo svoju 25-godišnjicu. Kao zborovodja »Jednakosti« počeo je pisati radničke kompozicije uvidjevši, da se i na tom polju može umjetnički raditi. Napisao je mnoge muške zborove i kantate socijalnog karaktera. Nekoje od tih kompozicija pisane su u stilu davorija, jer su tekstovno odgovarale za tu vrstu kompozicije. Druge nose obilježje suvremene zborne muzike i tehnike. Može se punim pravom reći, da je on prvi u državi počeo pisati radničke zborne kompozicije, napisavši još godine 1930. kantatu »Heroji drugarstva« za muški zbor i orkestar. Mnogo godina kasnije raspisao je radnički pjevački savez natječaj za radničke kompozicije, kod kojeg su se natjecali mnogi naši domaći muzički autori (Tajčević, Gotovac i drugi). S kompozitorima Tajčevićem i Gotovcem bio je nagradjen i kompozitor Krnic natjecavši se anonimno. Kompozitoru je stalo, da i radnik osjeti umjetničku vrijednost zborne kompozicije, da ga ona oplemenjuje, te da uživa u harmoniji zvukova na tekstove, koji su bliži njegovim idealima.

★

Matthais i Dumičić

IZVODE BEETHOVENA

Dne 4. VIII. u 20 sati izvest će violinist Filip Matthais uz klavirsku pratnju Petra Dumičića kompozicije Beethovena i to Sonatu za violinu i klavir u F-duru i Romancu u G-duru. Filip Matthais je poznat našim radio-slušačima po svojim čestim violinskim koncertima. Lijepi i zanimljivi programi Matthaisa privukli su već otprije pažnju naše publike. Ovaj će koncert uz sudjelovanje Petra Dumičića bez sumnje ostaviti jak umjetnički dojam.

★

Nastup Evgenija Vaulina

Dne 6. VIII. u 20.30 sati svirat će uvaženi naš pianista i pedagog Evgenij Vaulin na zagrebačkoj radio-stanici. Izvodit će djela romantičara Brahmsa, Schumanna i Chopina. Vaulin je poznat po svojoj inteligentnoj interpretaciji, te se ističe svojim smislom za stil pojedinih kompozicija. Romantičarske skladbe odlikuju se bogatom i pjevnom melodikom i pune su ugodjaja. Skladatelji, čija ćemo djela te večeri čuti, spadaju medju najvažnije predstavnike romantike.

★

»Norma« Vincenza Bellinia

Dne 5. VIII. u 20 sati izvodit će se na zagrebačkoj radio-stanici Bellinieva opera »Norma«. To je autorovo najbolje kazališno djelo i on je s njime pred stotinu godina postigao ogroman uspjeh, te su mu ime spominjali uz slavne operne kompozitore Rossinia i Donizettia. Bellini pokazuje u »Normi« veliku melodijsku invencioznost, kojom se isticao medju svojim suvremenicima, samo što mu glazba nije u tolikoj mjeri scenski efektna kao što je to slučaj kod Rossinia i Donizettia. Mnoge arije i ansambli ove opere obiluju blagozvučnim melodijama, koje nose većinom biljeg lake sjete, dok su one dramatskog karaktera mnogo rjedje. Protagonisti imadu ovdje veoma mnogo prilike da istaknu svoju tehničku vještinu i prirodnu boju glasa.

★

Koncert Branke Musulin

Dne 10. VIII. u 20.30 sati nastupit će na zagrebačkoj radio-stanici pianistica Branka Musulin. Ona je već odavna poznata zagrebačkoj koncertnoj publici

sa svojih nastupa, dok je bila učenica prof. S. Stančića, a i na samostalnim koncertima. Nakon studija u Parizu Branka Musulin priredila je mnoge koncerte i u inozemstvu, i to u Belgiji, Francuskoj, Češkoj, Bugarskoj i Grčkoj, a svagdje je postigla velike uspjehe U njezinom se sviranju opaža glazbena kultura gojena već od malena, a svojom virtuoznošću na koncertima uvijek briljira. Ovom će prilikom izvesti kompozicije Scarlattia, Bacha i Debussya.

★

Verdijev »Requiem«

Dne 8. VIII. u 20.30 sati izvodit će se na zagrebačkoj radio-stanici »Requiem« Giuseppe Verdia, poznatog kompozitora mnogih popularnih opera. »Requiem« je jedino njegovo djelo ove vrsti, a nastalo je u zrelom razdoblju autorovog stvaranja povodom smrti talijanskog pisca Manzonia, kojeg je Verdi veoma cijenio, te ga se njegova smrt veoma dojmila. U talijanskoj oratorijskoj literaturi devetnaestog vijeka zauzimlje »Requiem« istaknuto i reprezentativno mjesto. Po vanjskom se obliku ono očevidno povodi za velikim Berliozovim kompozicijama za orkestar, soliste i zbor. Ali Berliozov se utjecaj očituje takodjer i u samoj muzičkoj gradji. »Dies irae«, centralni i najuspjeliji dio »Requiema«, radjen je sasvim na način Berliozovih dramatičkih stavaka. U smirenijim njegovim dijelovima prepoznajemo tipičnog opernog kompozitora Verdia.

★

Kompozicije Edvarda Griega

Dne 7. VIII. u 20.15 sati izvodit će se na zagrebačkoj radio-stanici kompozicije Edvarda Griega, najslavnijeg norveškog kompozitora devetnaestog vijeka. Grieg se ogledao na svim područjima muzičkog stvaranja izuzevši operu i crkvenu glazbu. Rodio se godine 1843. u Bergenu. Glazbene je nauke svršio u Leipzigu na tamošnjem konzervatoriju. Dugo je vremena djelovao u Oslu kao dirigent filharmonijskih koncerata Kad je sa svojim kompozicijama stekao neki glas, prestao je s dirigentskom karijerom, te se sasvim posvetio komponiranju. Umro je godine 1907. Njegovi ga radovi čine najznačajnijim predstavnikom norveške glazbe, a moglo bi se reći i nordijske umjetnosti uopće. Nema dakako sumnje ni o tome, da Grieg zauzimlje odredjeno mjesto u novijoj evropskoj glazbi. Glavna snaga njegova stvaranja leži u kultiviranju malih muzičkih formi: pjesme i klavirskih karakterističnih komada. Griegovom stvaranju je gotovo uvijek podloga tradicionalna norveška pučka glazba. U svakoj od njegovih kompozicija prodire norveški karakter. Kao što se u samoj norveškoj prirodi ističu jake suprotnosti odaju ih jednako i njegova djela. Važan je u njima takodjer udio, što ga zauzimlje pučka predaja s mračnim i simpatičnim fantastičnim bićima. U mnogim svojim kompozicijama prikazuje Grieg prizore i plesove iz seoskog života. To su mu obično najvrjednija djela, koja odaju zrelo majstorstvo i životnu snagu. U takvim kompozicijama pokazuje Grieg obilje pojedinačnih zapažanja, medju kojima se ističe njegov smisao za oponašanje zvuka starinskih narodnih instrumenata.

★

Veče kompozicija Musorgskog

Na zagrebačkoj radio-stanici izvodit će se dne 9. VIII. u 20.30 sati odabrane kompozicije Modesta Musorgskoga — (1839.—1881.), koji ne samo da zauzimlje najistaknutije mjesto u ruskoj glazbi, nego je svojim djelima otvorio nove puteve suvremenom evropskom stvaranju. Musorgskij je bio podrijetlom plemić, pa je kao takav započeo karijeru u vojsci, ali ju je ubrzo napustio. Bio je veoma spreman pianista i tako je došao u dodir s glazbenim krugovima, gdje je upoznao Balakirjeva, koji je bio tada poznat kao pianista i dirigent. Balakirjev je okupio oko sebe nekoliko mladih i naprednih muzičara, koje su protivnici podrugljivo nazvali »Moćnom gomilicom«. Pošto ga je Balakirjev upoznao s tehnikom komponiranja, Musorgskij je počeo stvarati djela, koja su odavala neobičnu originalnost. To su većinom pjesme i u njima se već očituju dvije važne značajke Musorgskog: realizam i objektivnost muzičkog izražavanja. Realizam pjesama je u tome, da je glazba nastala kao funkcija zvučnih pregiba, što ih stvaraju riječi. Melodija nije ništa drugo nego pajačane muzičke vrednote samog govora. U scenskim djelima pokazuje Musorgskij rijedak dar, da može potpuno objektivirati lica, koja prikazuje. Njihovo se djelovanje ne osjeća kao nametnuto od kompozitora, nego kao posljedica samostalnog daljnjeg razvoja onog stanja, u koje ih je on prvobitno stavio. »Boris Godunov« i »Hovanščina« nisu opere u običnom smislu, nego prije narodne epopeje, pravi isječci iz povijesti, koje je kompozitor prenio s tolikom istinitošću, da nestaje utisak nečeg umjetnog, što ga u sebi nosi svako prikazivanje. Melodije što ih pjevaju pojedina lica tako su ujedno i psihološki zamišljene, da uvijek odgovaraju karakteru dotičnog lica i njegovu raspoloženju u dotičnom času. Musorgskij se u svom kasnijem radu sve više udaljuje od svoje prvobitne glazbene estetike. Njega prestaje zadovoljavati glazbeni realizam, koji se ograničava na to, da oponaša govor i ostale prirodne zvukove, te da bude puka ilustracija riječi. U pjesmama napušta objektivnost, koje se isprva tako savjesno držao, pa njegov glazbeni izražaj prestaje bivati uzdržljiv, jer sad on ne prenosi više svoja čuvstva na druga lica, nego odsad sam progovara iz svojih pjesama. Nakon jasnih i uravnoteženih pjesama prvih godina svog stvaranja zalazi on u bunilo prividjenja (»Plesovi i pjesme smrti«) i u raščlanjavanje najfinijih pokreta vlastite duše, čija stanja prisluškuje s nekom otajstvenošću, da sve dobiva dojam nečeg neizrečenog, tek naslućenog (»Bez sunca«). Pored pjesama i dijelova iz »Borisa Godunova« izvodit će se ove večeri simfonijska pjesma »Noć na pustoj gori«, koja opisuje vrzino kolo, što ga prekida zvuk jutarnjeg zvona. Potanku analizu klavirnog ciklusa »Slike s izložbe«, koji je takodjer na rasporedu, naći će čitatelj u broju 2. našeg lista od 22. VI. o. g. **Dr. B. I.**

★

Nastup Karle Schlechan

NA ZAGREBAČKOJ RADIO-STANICI

Nakon muzičkih studija u Zagrebu i u Italiji, nastupila je na zaključku operne sezone u Ljubljani mlada Zagrepčanka, gdjica Karla Schlechan. Ona se do danas nije pojavljivala u našem muzičkom životu kao solistica. Sudjelovala je dulje vremena u radu Ćirilo-Metodovog kora i tu se istakla svojim lijepim glasom. Karla Schlechan studirala je pjevanje u Zagrebu, a zatim je nastavila u Italiji, pa kad je u svom razvitku došla do izvjesnog stepena, ona se odlučila na prvi nastup. Ta mogućnost pružena joj je u Ljubljani. Ona je na zadnjoj predstavi ove operne sezone pjevala naslovnu partiju u Donizzettievoj operi »Lucija Lamermoorska«. Ljubljanske kritike veoma pohvalno govore o nastupu ove mlade pjevačice. Jedna kritika kaže: »Slušali smo po prvi puta pjevačicu, koja je svojim krasnim glasom, velikim tehničkim znanjem i svom ličnosti odmah zadobila simpatije općinstva u tolikoj mjeri, da je poželjno da Karla Schlechan u budućoj sezoni što češće nastupa na našoj operi, i to ne samo kao vanredna koloraturna umjetnica nego i u kojoj dramatskoj partiji. Ova mlada umjetnica ima veliki, zdrav, prijatno zvonak glas izvanredne snage, sočnosti, mladenačke svježine, pa nema sumnje o velikoj upotrebljivosti njenih repertoarskih sposobnosti. Uzevši debut, koji kod svakog mladog pjevača izaziva neizbježivu tremu, onda dodavši okolnost, da je ova mlada umjetnica po prvi put nastupila pred tudjom publikom, treba joj priznati tim ljepši i prodorniji uspjeh. Njezina koloratura je na visokom stupnju, muzikalnost odlična, a interpretacija iskrena i topla. Njena gluma, usprkos početništvu neusiljena je.« Ovako piše »Slovenski narod«, a takodjer veoma pozitivno pišu i ostale ljubljanske novine.

Još za vrijeme studija u Italiji u mjesecu svibnju nastupila je Karla Schlechanova na velikom koncertu Verdijevih kompozicija u Trstu. Drugom zgodom ona je pjevala na trščanskoj radiostanici kompozicije hrvatskih autora i to Gotovca, Širole, Šafranek-Kavića, Zajca, Pettana i još nekojih. Ovih dana pjevala je Karla Schlechanova i na zagrebačkoj radiostanici.

Nova nizozemska radio-postaja »Orania« u Londonu

29. prošlog mjeseca počela je u Londonu davati emisije nova nizozemska radio-postaja »Orania«, koju je toga dana otvorila nizozemska kraljica Wilhelmina, a daje dnevno emisije u 19.15 sati srednjo-evropskog vremena.

Tjedni program

ZAGREBAČKE RADIOSTANICE OD 4. VIII. DO 10. VIII. 1940.

4 NEDJELJA

KOLOVOZ

Katolici: Dominik
Pravoslavni: 7. n. po Duh.
Sunce izlazi: 4 s. 39 m.
Sunce zalazi: 7 s. 32 m.

JUTARNJA EMISIJA

6.30—7.30 a) vijesti; b) objave; c) koncerat na pločama

PODNEVNA EMISIJA

11.00—12.00 Prenos mise iz crkve sv. Marije. Mješoviti zbor Prvog hrvatskog katoličkog pjevačkog društva »Branimir«, pjeva pod ravnanjem Josipa Vrhovskog »Latinsku misu« od J. Grubera. Ofertorij Rihovski: Laudate Dominum. Poslije mise Canjuga: Tantum ergo. Orgulje Božo Antonić.
12.00—12.03 Zvona crkve sv. Marka.
12.03—12.15 Posljednje vijesti.
12.15—12.45 Pjesme Borisa Krnica. Pjeva Radničko pjevačko društvo »Jednakost«. Dirigent Boris Krnic: 1. Zadrugarsko srce; 2. Sviće zora; 3. Desnice si čvrsto dajmo; 4. Oj seljače; 5. Heroji drugarstva.
12.45—13.00 Pregled tjednih događaja.
13.00—13.30 Koncerat Hrvatskog seljačkog tamburaškog društva »Kerestinec«. Zborovodja Mirko Richter: 1. Farkaš: Junak iz Like koračnica; 2. Matz-Stahuljak: Seljačka sloga, pjesma; 3. Hruza: Srpski valovi, valcer; 4. Farkaš: Selska kola; 5. Šimunaci: Kad u noći mjesec sja, valcer; 6. Dičić: »Iz mog kraja«, karišik ličkih i primorskih pjesama; 7. Šimunaci: Zadnji pozdrav, polka.
13.30—13.45 Sedam dana Boživrana.
13.45—14.15 Iz opera (ploče): 1. Verdi: »Traviata« ouvertura; 2. Donizetti: Arija iz opere »Maria Rudenz«; 3. Puccini: Predigra trećem činu opere »Madame Butterfly«; 4. Delibes: Arija iz opere »Lakme«; 5. Massenet: Arija iz opere »Kralj od Lahore«; 6. Puccini: Intermezzo iz trećeg čina opere »Manon Lescaut«.

POSLIJEPODNEVNA EMISIJA

17.20—17.30 Objave.
17.30—18.30 Miješoviti program (ploče) 1. Weber: Ouvertura »Abu Hasan«; 2. Massenet: Arija iz opere »Manon«; 3. Massenet: Arija iz opere »Herodijada«; 4. Bellini: »Norma« fantazija; 5. Wagner: Oproštaj s labudom iz opere »Lohengrin«; 6. Čajkovski: Arija iz opere »Jeanne d'Arc«; 7. Herbert: Potpourri, podoknica; 8. Herbert: Valcer; 9. Richepin: Šanson; 10. Laesser: Quickstep; 11. Ivain: Šanson; 12. Laesser: Htio bi ljubav; 13 ***: Polka.
18.30—18.45 Katedralis: Radioportreti iz galerije »Stari Zagreb«: Japica Holjevac.
19.05—19.20 Objave.
19.20—19.40 Nacionalni sat: Milovan Ristić, profesor: Prvi srpski ratni zajam i prirez na naoružanje 1804. god. (prenos iz Beograda).
19.40—20.00 Posljednje vijesti.

VEČERNJA EMISIJA

20.00—20.30 Komorni koncerat. Sudjeluju: Filip Matthais (violina) i Petar Dumičić (klavir): Beethoven: a) Sonata za violinu i klavir F-dur; b) Romanca G-dur.
20.30—20.45 Averčenko: Humoreske (čita Andrija Gerašić).
20.45—21.15 Koncerat Anatola Manoševskog (tenor): 1. Hatze: Svojim pjesmama; 2. Hatze: Djevo, ja želim umrijeti; 3. Parać: Ljeti u dane žarke; 4. Gotovac: Erina pripovijest; 5. Rimski Korsakov: Indiska pjesma; 6. Rimski Korsakov: Arija iz opere »Sadko«; 7. Kašerarov: Odletješe godine.
21.15—21.30 Bosanske sevdalinke. Pjevaju Rasema i Muniba Katana. Na harmonici prati Safet Ibrahim Begović: 1. Diul se Neira, po diul bašći šeta; 2. Tužno vjetri gorom viju; 3. Kolika je šeher Banjaluka.
21.30—21.45 Šlageri. Pjeva Blanka Chudoba. Na klaviru prati Rikard Šimaček: 1. Gloz: Tri arije iz operete »Otok ljubavi«; a) Kad je mjesec bio mlad; b) Usred sunčanog sjaja; c) Baby; 2. Chudoba: a) Vi; b) Tik-tak.
21.45—22.00 Današnja sportska nedjelja.
22.00—23.15 Posljednje vijesti. — Meteorološki izvještaj. — Objava rasporeda. Nakon toga prenos plesne glazbe orkestra »The Revellers« iz restauracije »Kolo«. — Svakog punog sata vremenski znak geofizičkog zavoda.

5 PONEDJELJAK

KOLOVOZ

Katolici: Snježna Gospa
Pravoslavni: Trofim i dr. mč.
Sunce izlazi: 4 s. 40 m.
Sunce zalazi: 7 s. 31 m.

JUTARNJA EMISIJA

6.30—7.30 a) vijesti; b) objave; c) koncerat na pločama

PODNEVNA EMISIJA

12.00—12.03 Zvona crkve sv. Marka.
12.03—12.30 Ouverture (ploče): 1. Beethoven: Fidelio; 2. Chabrier: Gvendoline; 3. Mendelssohn: San ljetne noći.
12.30—12.45 Objave.
12.45—13.10 Posljednje vijesti.
13.10—13.55 a) Razne fantazije i potpourri (ploče): 1. Melichar: Schubertiana; 2. Strauss: Bečki valceri; 3. Sear: Sjećanje na Čajkovskog; b) Francuski šansoni: 1. Larrieu: Kaži mi; 2. Carcel: Samoća 3. Simons: Ljuljanje na valovima; 4. Larrieur: Tjeskoba; 5. Delettre: Plešimo.
13.55 do po prilici **14.20** posljednje vijesti. Nakon toga izvještaj Zagrebačke burze i posljednji tečajevi.

POSLIJEPODNEVNA EMISIJA

17.20—17.30 Objave.
17.30—17.45 Posljednje vijesti.
17.45—18.00 Koncerat Slavka Tedeschia (tenor). Na klaviru prati Stanko Šimunić: 1. Thomas: Arija iz opere »Mignon«; 2. Lisinski: Arija iz opere »Porin«; 3. Buzzi—Peccia: Lolita; 4. Leoncavallo: Matinata.

Srednjoškolski pensionat za djevojčice u Domu Majke Božje Kamenite

Zagreb, Gornji grad, Demetrova ul. 11.

TELEFON 61-71.

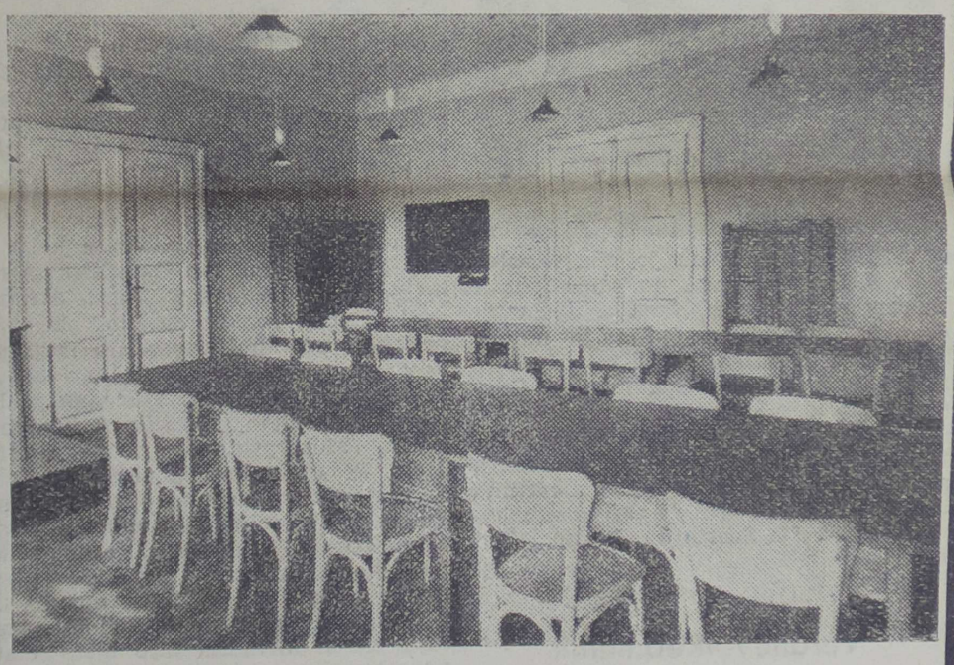

prima djevojčice koje pohađaju u Zagrebu koju srednju školu

Zavod se nalazi na zdravom, šumovitom i divnom položaju sa vlastitim vrtom i šetalištem prama Tuškancu i Sofijinom putu sa vidikom na Zagrebačku goru.

Vlasnik je zavoda gospojinska konferencija Društva sv. Vinka. Kućanstvo i moralni uzgoj vode prokušane sestre milosrdnice sv. Vinka, a nad školskim napretkom učenica vode sustavnu brigu stalne diplomirane instruktorice.

Nad zdravstvenim stanjem zavoda bdije stalni kućni liječnik.

Platežni uvjeti umjereni.

Prospekte šalje na zahtjev Uprava Doma Majke Božje Kamenite.

18.00—18.15 Šlageri. Pjeva Marta Radmanović. Na klaviru prati Rikard Šimaček: 1. Lehar: Arija iz operete »Plava mazurka«; 2. Strahov: Hvala; 3. Mackeben: Bell ami; 4. Rulli: Mimi.
18.15—18.30 Dr. Vl. Franković, direktor Zakladne bolnice: O ljetnim osipima.
19.05—19.20 Objave.
19.20—19.40 Nacionalni sat: Antun Dobronić, kompozitor: »Robinja« Hanibala Lucića i muzičko dramska pučka igra u Pagu (prenos iz Zagreba).
19.40—20.00 Posljednje vijesti.

VEČERNJA EMISIJA

20.00 do po prilici **23.00** Bellini: »Norma«. Tragična opera u 2 čina (ploče). — U stankama: Posljednje vijesti. — Meteorološki izvještaj. — Objava rasporeda. Svakog punog sata vremenski znak geofizičkog zavoda.

6 UTORAK

KOLOVOZ

Katolici: Preobraž. Kristovo
Pravoslavni: Boris i Hljeb
Sunce izlazi: 4 s. 41 m.
Sunce zalazi: 7 s. 29 m.

JUTARNJA EMISIJA

6.30—7.30 a) vijesti; b) objave; c) koncerat na pločama

PODNEVNA EMISIJA

12.00—12.03 Zvona crkve sv. Marka.
12.03—12.30 Beethoven: Kvartet. B-dur opus 18 br. 6 (ploče).
12.30—12.45 Objave.
12.45—13.10 Posljednje vijesti.
13.10—13.55 Program ploča po željama slušača: 1. Rossini: Seviljski brijač, ouvertura; 2. Puccini: Molitva Tosce; 3. Puccini: Arija Maria iz opere »Tosca«; 4. Delettre: Vratite mi moje gore; 5. Klosse: Violette tango; 6. Kalman: Potpourri iz operete »Grofica Marica«; 7. Boulanger: Pred smrt; 8. Himmel: Kiša pada; 9. Berlin: Foxtrot iz tonfilma »Ritam strasti«.
13.55 do po prilici **14.20** Posljednje vijesti. Nakon toga izvještaj Zagrebačke burze i posljednji tečajevi.

POSLIJEPODNEVNA EMISIJA

17.20—17.30 Objave.
17.30—17.45 Posljednje vijesti.
17.45—18.15 Pjesme naših najmladjih skladatelja. Pjeva Štefanija Ščukanec (alt). Na klaviru prati Stanko Šimunić: 1. Mohaček: »Akordi«: a) Sjećanje pusto; b) Treperila je duša; c) Sjećaš li se; 2. Klinčić: Uzori dragi; 3. Šimunić: Pri Kamenitih vratih; 4. Pettan: Samotni otok; 5. Šafranek: Na Odri reki; 6. Stahuljak: Kob.
18.15—18.30 Prof. dr. A. Dabinović: Zakon i običaj
19.05—19.20 Objave.
19.20—19.40 Nacionalni sat: Ing. Salih Amanović: Naše planine u bajci, pripovijesti i pjesni (Prenos iz Beograda).
19.40—20.00 Posljednje vijesti.

VEČERNJA EMISIJA

20.00—20.30 Selo u novijoj hrvatskoj književnosti: Dinko Šimunović. Čitaju Olinko Delorko i Dragutin Tadijanović.
20.30—21.00 Koncerat Evgenija Vaulina (klavir): 1. Brahms: Intermezzo; 2. Schumann: a) Romanca Fis-dur; b) Scherzino; c) Romanca B-dur; d) Vila; e) Ples; 3. Chopin: Polonaise.
21.00—22.00 Laka glazba. Sudjeluju Ruža Šimunić (sopran), Ivo Bjelovučić (tenor) i radio-orkestar. Na klaviru prati Rikard Šimaček: 1. Auber: Fra Diavolo, ouvertura: 2 a) Brahm: Sjećaš li se dušo (Šimunić); b) Padilla: Princesita (Bjelovučić); c) Borel—Clarc: Ljubav kao naša (Šimunić); d) Guetary: Nina (Bjelovučić); 3. Millecker: Potpourri iz operete »Djak prosjak«; 4. a) Čačkes: Tango rastanka (Šimunić); b) De Curtis: Napuljska (Bjelovučić); c) Mills—Malcolin: Zgodni ljudi (Šimunić); d) Cardillo: Nezahvalno srce (Bjelovučić); 5. Albini: a) Zvijezda sreće, valcer; b) Uviiek veselo (koračnica).
22.00—23.15 Posljednje vijesti. — Meteorološki izvještaj. — Objava rasporeda. — Nakon toga prenos koncerta orkestra Virag iz Gradskog podruma. — Svakog punog sata vremenski znak geofizičkog zavoda.

7 SRIJEDA

KOLOVOZ

Katolici: Kajetan priz.
Pravoslavni: Uspen. sv. Ane
Sunce izlazi: 4 s. 43 m.
Sunce zalazi: 7 s. 27 m.

JUTARNJA EMISIJA

6.30—7.30 a) vijesti; b) objave; c) koncerat na pločama

PODNEVNA EMISIJA

12.00—12.03 Zvona crkve sv. Marka.
12.03—12.30 Iz Disneyevih filmova (ploče): 1. The orphans benefit; 2. Mickyeva velika opera; 3. The pied piper; 4. Tko je zaklao pijetlića; 5. Tri mala praščića.
12.30—12.45 Nauk dra. Antuna Radića.
12.45—13.10 Posljednje vijesti.
13.10—13.55 A) Alfred Cortot svira Chopina (ploče): 1. Chopin: Poloneza As-dur; 2. Chopin: Impromptu Ges-dur; 3. Chopin: Fantaisie Impromptu cis-moll; B) Operetni fragmenti (pjeva Richard Tauber) (ploče): 1. Lehar: Arija iz operete »Frederica«; 2. Lehar: Fragmenti iz operete »Giuditta«.
13.55 do po prilici **14.20** Posljednje vijesti. Nakon toga izvještaj Zagrebačke burze i posljednji tečajevi.

POSLIJEPODNEVNA EMISIJA

17.20—17.30 Objave.
17.30—17.45 Posljednje vijesti.
17.45—18.15 Koncerat radio-orkestra: 1. Suppe: Pjesnik i seljak, ouvertura; 2. Liszt: Nocturno; 3. Woodforde—Finden: Četiri indijske ljubavne pjesme; 4. Strauss: Perpetuum mobile.
18.15—18.30 Katedralis radioportreti iz galerija »Stari Zagreb«.
18.30—18.45 O najnovijim knjigama i revijama.
18.45—19.00 Doc. Dr. Zlatko Pregrad: Inteligencija ili opća intelektualna darovitost.
19.05—19.20 Objave.
19.20—19.40 Nacionalni sat: Stojadin Stamenković: Civilna mobilizacija sela (prenos iz Beograda).
19.40—20.00 Posljednje vijesti.

VEČERNJA EMISIJA

20.00—20.15 Ivica Mežnarić čita iz svoje lirike.
20.15—22.00 Grieg (ploče): 1. Norveški plesovi; 2. a) Eros; b) Solveigina uspavanka; c) San; 3. Simfonijski plesovi; 4. a) Na ladji; b) Labud; c) Intermezzo; 5. Sigurt Jorsalfar, suita; 6. a) Zadnje proljeće; b) Ja te ljubim; 7. a) Proljeće; b) Leptir; c) Svadba na Troldhaudenu; 8. Peer Gynt, suita.
22.00—23.15 Posljednje vijesti. — Meteorološki izvještaj. — Objava rasporeda. — Nakon toga prenos koncerta orkestra Virag iz Gradskog podruma. — Svakog punog sata vremenski znak geofizičkog zavoda.

8 ČETVRTAK

KOLOVOZ

Katolici: Cirijak i dr. mč.
Pravoslavni: Jermolaj i Par.
Sunce izlazi: 4 s. 44 m.
Sunce zalazi: 7 s. 26 m.

JUTARNJA EMISIJA

6.30—7.30 a) vijesti; b) objave; c) koncerat na pločama
10.00—10.30 Prenos zadušnice iz prvostolne crkve u Zagrebu.

PODNEVNA EMISIJA

12.00—12.03 Zvona crkve sv. Marka.
12.03—12.30 Iz djela Stjepana Radića.
12.30—12.45 Objave.
12.45—13.10 Posljednje vijesti.
13.10—13.55 Bruckner: Misa E-moll (ploče).
13.55 do po prilici **14.20** Posljednje vijesti. Nakon toga izvještaj Zagrebačke burze i posljednji tečajevi.

POSLIJEPODNEVNA EMISIJA

17.30—17.45 Posljednje vijesti.
17.45—18.15 Posmrtne koračnice. Izvodi Puhalački orkestar namještenika Zagrebačke Električne Centrale: 1. Beethoven: Posmrtna koračnica; 2. ***: Santa Lucia; 3. ***: Posljednji uzdah; 4. Chopin: Posmrtna koračnica; 5. ***: Na majčinom grobu; 6. ***: Posljednji zvuci.
18.15—18.30 Iz govora predsjednika dra Vladka Mačka o Vodiji i Učitelju Stjepanu Radiću.

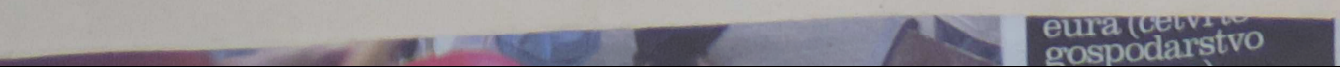

19.05—19.20 Objave.
19.20—19.40 Nacionalni sat: Krešimir Devčić, publicist: Ideje Stjepana Radića u sadašnjosti (prenos iz Zagreba).
19.40—20.00 Posljednje vijesti.

VEČERNJA EMISIJA

20.00—20.30 Ernest Radetić: »Ostani s nama« jednočinka. Izvodi zbor Matice hrvatskih kazališnih dobrovoljaca.
20.30—21.40 Verdi: Requiem (ploče).
21.40—22.00 Iz govora Stjepana Radića.
22.00 do po prilici **22.30** Posljednje vijesti. Meteorološki izvještaj. — Objava rasporeda. — Svakog punog sata vremenski znak geofizičkog zavoda.

(bas solo Josip Levak): 3. Klaić: Svraćanje; 4. Zajc: Napitnica; 5. Gotovac: Četiri varoške pjesme iz Dalmacije: a) O more duboko; b) Dobra večer uzorita (bariton solo Pavlić): c) Omili mi u selu divojka; d) Oj Mariane Mariane (tenor solo (Štibuhar)· 6. Kolarić: Tri muška zbora: a) Dober ti večer draga: b) Vu mleki se hmivam (bariton solo Pavlić); c) Lepi bregi zeleni.
20.30—21.00 Koncerat Branke Musulin (klavir): 1. Scarlatti: Dvije sonate: 2. Bach: Partita c-moll· 3. Debussy: a) Dva preludija; b) Toccata.
21.00—21.15 Marko Leventić čita liriku Gabrijela Cvitana.
21.15—22.00 Laka glazba. Sudjeluju Trio Reveller—Girls i radio-orkestar. Na klaviru prati Rikard Šimaček: 1. Suppe: Pjesnik i seljak ouvertura: 2. a) Sarony: Laku noć; b) Brown: Kad priroda pjeva uspavanku (trio): 3 Woodforde—Finden: Četiri indijske ljubavne pjesme: 4. a) King: Sha-Sba: b) Robin: Kind a lonesone (trio): 5. a) Liszt: Nocturno; b) Strauss: Perpetuum mobile.
22.00—23.15 Posljednje vijesti. — Meteorološki izvještaj. — Objava rasporeda. — Nakon toga prenos plesne glazbe jazz orkestra »The Revellers« iz restauracije »Kolo«. — Svakog punog sata vremenski znak geofizičkog zavoda.

9 PETAK

KOLOVOZ

Katolici: Ivan Vianey
Pravoslavni: Pantalejmon mč.

Sunce izlazi: **4 s. 45 m**
Sunce zalazi: **7 s. 24 m.**

JUTARNJA EMISIJA

6.30—7.30 a) vijesti: b) objave: c) koncerat na pločama

PODNEVNA EMISIJA

12.00—12.03 Zvona crkve sv. Marka.
12.03—12.30 Schubertove pjesme (ploče): 1. Moj; 2. Odmor; 3. Mlinar i potok; 4. Uspavanka potoka; 5. Znatiželjan; 6. U predvečerje praznika: 7. Ribarica; 8. Tajna.
12.30—12.45 Objave.
12.45—13.10 Posljednje vijesti.
13.10—13.55 A) Orkestralna glazba (ploče): 1. Medelssohn: Scherzo e-moll; 2. Rebikov: Uspavanka: 3. Bartok: Pet rumunjskih plesova: 4. Ravel: Bolero; B) Karakterni komadi (ploče): 1. Ravini: Serenada; 2. Basque: Svečanost slonova; 3. Kennedy: Ples; 4. Basque: Japanski karneval
13.55 do po prilici **14.20** Posljednje vijesti. Nakon toga izvještaj Zagrebačke burze i posljednji tečajevi.

POSLIJEPODNEVNA EMISIJA

17.20—17.30 Objave.
17.30—17.45 Posljednje vijesti.
17.45—18.15 Koncerat Branka Čubelića (bariton) Na klaviru prati Stanko Šimučić: 1. Pergolese: Nina; 2. Dugan ml. Četiri medjimurske: a) Črna gora; b) Ljubav se ne trži: c) Protuletje: d) Djupajdia: 3. Zajc: Arija iz opere »Nikola Šubić Zrinski«: 4. Borodin: Arija iz opere »Knez Igor«: 5. Musorgski: Pjesma starca: 6. Tenaglia· Liepe oči· 7. De Curtis: Napolitanska pjesma.
18.15—18.30 Vilim Peroš: Plitvička jezera·
18.50—19.05 Športske vijesti.
19.05—19.20 Objave.
19.20—19.40 Nacionalni sat: Predavanje Ministarstva za fizički odgoj naroda (prenos iz Beograda).
19.40—20.00 Posljednje vijesti.

VEČERNJA EMISIJA

20.00—20.30 Selo u novijoj hrvatskoj književnosti: Dinko Šimunović. Čitaju Dragutin Tadijanović i Olinko Delorko.
20.30—22.00 Musorgski (ploče): 1. Slike s jedne izložbe: 2. a) Pjesma starca: b) Mir u šumi: c) Trepak: d) Pjesma o buhi: 3. Noć na pustom brijegu: 4. Iz opere »Boris Godunov« a) Prolog: b) Zbor i poloneza.
22.00—23.15 Posljednje vijesti. — Meteorološki izvještaj. — Objava rasporeda. — Nakon toga prenos koncerta orkestra Virag iz Gradskog podruma.

10 SUBOTA

KOLOVOZ

Katolici: Lovro muč.
Pravoslavni: Pohor

Sunce izlazi: **4 s. 47 m.**
Sunce zalazi: **7 s. 23 m.**

JUTARNJA EMISIJA

6.30—7.30 a) vijesti: b) objave: c) koncerat na pločama

PODNEVNA EMISIJA

12.00—12.03 Zvona crkve sv. Marka.
12.03—12.30 Schumann koncerat za violinu i orkestar D-moll (ploče).
12.30—12.45 Objave.
12.45—13.10 Posljednje vijesti.
13.10—13.55 Šlageri i šansoni (ploče): 1. Sykora: Što kažeš, fox: 2. Mostazo: Triana; 3. Gardoni: Šanson: 4. ***: Ariana. tango: 5. Nardin: Rumba: 6. Mostazo: Španjolska pjesma· 7. Himmel: Dosta je šale: 8. Oberfeld: Na dnu tvojih očiju: 9. Geršvin: Lady: 10. Oberfeld: One step: 11. Barris: Fox.
13.55 do po prilici **14.20** Posljednje vijesti.

POSLIJEPODNEVNA EMISIJA

17.20—17.30 Objave.
17.30—17.45 Posljednje vijesti.
17.45—18.15 Koncerat radio-orkestra: 1. Thomas· Mignon: 2. Gounod: Fantazija iz opere »Faust«.
18.15—18.30 Dr. Pavao Wertheim: Dvostruki jubilej mendelizma (povodom 118 rodjendana J. G. Mendela).
19.05—19.20 Objave.
19.20—19.40 Nacionalni sat: Predavanje Štaba teritorijalne zračne obrane (prenos iz Beograda).
19.40—20.00 Posljednje vijesti.

VEČERNJA EMISIJA

20.00—20.30 Pjesme domaćih skladatelja. Pjeva Zagrebački muški sekstet Arti- Kuhač: Začinka: 2. Faller: Bez tebe

PIŠITE NAM!

SAOPĆITE NAM SVOJE ŽELJE!
BUDITE I VI NAŠ SURADNIK!

Svaki radioslušač može biti i suradnik lista »RADIO-ZAGREB«

Šaljite nam dobre fotografije

Plaćamo honorar za dobre i lijepe snimke!

Pozivamo fotografe i amatere na suradnju. Šaljite nam snimke iz Zagreba i iz pokrajine! Grupe i krajobraze! Iskažite se!

Pošaljite nam sliku vaše djece!

Sve informacije daje vam odmah, susretljivo i bez obveze:

Uredništvo Hrv. ilustriranog lista »Radio Zagreb«, Zagreb VI., pošt. pret. 19
Telefoni 31-08, 50-26, 60-25

Programi beogradske i ljubljanske radiostanice

OD 4. VIII.—10. VIII.

Beograd 437.3-686 — Ljubljana 569-527

Nedjelja 4. VIII.

BEOGRAD: 6.00 Jutarnji program • **12.00** Zabavni koncert na pločama • **13.00** Narodne pjesme • **18.00** Ploče • **19.40** Narodne pjesme • **20.40** Koncert puhalačkog orkestra kraljeve garde (pod ravnanjem višeg kapelnika Dragoljuba Živanovića) • **21.40** Športske vijesti • **22.40** Vijesti • **22.50** Plesna glazba na pločama.
LJUBLJANA: 8.00 Jutarnji pozdrav • **8.15** Dvopjevi (sudjeluju Marija Tutta i Drago Burger uz klavirsku pratnju prof. Marijana Lipovšeka) • **9.15** Čajkovskijeva ouvertura »1812.« na pločama (svira veliki simfonijski orkestar) • **9.30** Prenos crkvenih svečanosti iz stolne crkve povodom 10-godišnjice biskupovanja dra Gregorija Rožmana • **11.00** Posjet pri F. Schubertu (ploče) • **11.45** Akademski pjevački kvintet • **13.02** Jožek i Ježek • **17.30** Koncert radio-orkestra • **20.00** Ploče • **20.30** Šraml »Štirje fantje« • **21.30** Balalajke na pločama • **22.15** Koncert radio-orkestra.

Ponedjeljak 5. VIII.

BEOGRAD: 6.00 Jutarnji program • **12.00** Narodne pjesme • **12.35** Koncert radio-orkestra • **13.50** Čuveni pjevači na pločama • **14.20** Glazunovljeva djela na pločama • **17.45** Narodna glazba na harmonici • **18.20** Romance iz kompozicija »Čuvene petorice« (pjeva Ciril Borisov) • **18.50** Ljadov: »Očarano jezero« (izvodi Bostonski simfonijski orkestar) • **19.40** Narodne pjesme • **20.10** Talijanska komedija • **21.10** Vokalni koncert pjevačice Lili Konstantinove-Pops • **22.00** Koncert bugarskog kvarteta • **22.40** Vijesti.
LJUBLJANA: 7.00 Jutarnji pozdrav • **7.05** Vijesti • **7.15** Ploče • **12.15** Vedra glazba • **13.00** Vijesti • **13.02** Koncert radio-orkestra • **14.00** Vijesti • **19.00** Vijesti • **20.30** Komorni trio • **21.15** Ploče • **22.00** Vijesti • **22.15** Koncert radio-orkestra

Utorak 6. VIII.

BEOGRAD: 6.00 Jutarnji program • **12.00** Koncert radio-orkestra • **13.00** Narodne pjesme • **13.50** Komorna glazba na pločama • **14.20** Glazba iz tonfilmova na pločama • **17.45** Narodne pjesme • **18.00** Dr. Miloš Moskovljević predaje o kulturi našeg jezika • **18.20** Koncert radio-orkestra • **19.10** Vijesti • **19.40** Koncert komornog radio-zbora pod ravnanjem Milana Bajšanskoga • **20.20** Schubertov kvartet G-dur opus 161. (na pločama) • **20.50** Vokalni koncert Tatjane Hitrine • **21.20** Lisztova sonata H-mol za glasovir (na pločama) • **21.40** Vijesti • **22.00** Violinski koncerat Mary Žeželj • **22.30** Plesna glazba na pločama • **22.40** Vijesti.
LJUBLJANA 7.00 Jutarnji pozdrav • **7.05** Vijesti • **7.15** Ploče • **12.00** Plesni zvuci • **12.30** Vijesti • **13.02** Podnevni koncert radio-orkestra • **14.00** Vijesti • **20.00** Gospodarski pregled • **20.30** Koncert radio-orkestra • **22.00** Vijesti • **22.15** Šraml i citre.

Srijeda 7. VIII.

BEOGRAD: 6.00 Jutarnji program • **12.00** Narodne pjesme • **12.35** Koncert radio-orkestra • **13.50** Ploče • **14.20** Haydnova simfonija D-dur (na pločama) • **14.40** Vijesti • **18.05** Koncert radio-orkestra • **19.10** Vijesti • **19.40** Narodni radio-orkestar • **20.00** Donizzettijeva opera »Don Pasquale« u izvedbi milanske Scale (na pločama) • **22.40** Vijesti.
LJUBLJANA: 7.00 Jutarnji pozdrav • **7.05** Vijesti • **7.15** Ploče • **12.00** Orkestralni koncert na pločama • **12.30** Vijesti • **13.02** Ploče • **14.00** Vijesti • **18.45** Pjesmice iz operete »Pri našoj kućici (ploče) • **19.00** Vijesti • **20.10** Viktor Pirnat govori o Tunisu • **20.30** Vokalni koncert Ksenije Kušelj uz pratnju prof. Marijana Lipovšeka • **21.15** Trio »Vesna« na citrama • **22.00** Vijesti • **22.15** Koncert za klarinet solo

Četvrtak 8. VIII

BEOGRAD: 6.00 Jutarnji program • **12.00** Koncert radio-orkestra • **13.00** Narodne pjesme • **13.50** Bachova djela na pločama • **14.20** Koncert na saksofonu (ploče) • **14.40** Vijesti • **18.30** Koncert radio-orkestra • **19.20** Predavanje Krešimira Devčića o idejama Stjepana Radića • **19.40** Koncert havajskog kvarteta • **20.00** Sat humora • **21.00** Narodne pjesme • **21.40** Vijesti • **22.30** Plesna glazba na pločama • **22.40** Vijesti.
LJUBLJANA: 7.00 Jutarnji pozdrav • **7.05** Vijesti • **7.15** Ploče • **12.00** Gudalački kvintet Squire (ploče) • **12.30** Vijesti • **13.02** Podnevni koncert radio-orkestra • **14.00** Vijesti • **20.00** Deset časaka zabave • **20.30** Seljački trio • **21.15** Koncert simfonijske glazbe • **22.00** Vijesti • **22.15** Operetna glazba.

Petak 9. VIII.

BEOGRAD: 6.00 Jutarnji program • **12.00** Narodne pjesme • **12.35** Koncert radio-orkestra • **13.50** Schubertove pjesme na pločama • **14.20** Gudalački koncert Jehudi Menuhina na pločama • **14.40** Vijesti • **17.45** Narodne pjesme • **18.20** Plesna glazba na pločama • **19.10** Vijesti • **19.40** Narodne pjesme • **20.40** Simfonijski koncert na pločama • **21.40** Vijesti • **22.00** Plesna glazba na pločama • **22.40** Vijesti.
LJUBLJANA: 7.00 Jutarnji pozdrav • **7.05** Vijesti • **7.15** Ploče • **12.00** Vedra glazba • **12.30** Vijesti • **13.02** Podnevni koncert radio-orkestra • **14.00** Vijesti • *20.30 Koncert radio-orkestra • 22.00 Vijesti • 22.15 Gitara.*

Subota 10. VIII.

BEOGRAD: 6.00 Jutarnji program • **12.00** Koncert radio-orkestra • **13.00** Narodne pjesme • **13.40** Odlomci iz opereta na pločama • **14.20** Čuveni pjevači na pločama • **14.40** Vijesti • **17.45** Narodna glazba na harmonici • **18.20** Koncert po želji slušača • **19.10** Vijesti • **19.40** Narodne pjesme • **20.10** Kalmanova opereta »Bajadera« (uz sudjelovanje velikog radio-orkestra pod ravnanjem Jovana Srbulja) • **22.40** Vijesti • **22.50** Plesna glazba na pločama.
LJUBLJANA: 7.00 Jutarnji pozdrav • **7.05** Vijesti • **7.15** Ploče • **12.00** Vedra glazba na pločama • **12.30** Vijesti • **13.02** Ploče • **14.00** Vijesti • **17.30** Dječji svijet (ploče) • **18.00** Koncert radio-orkestra • **20.30** Priredba radio-trupe • **22.00** Vijesti • **22.15** Koncert radio-orkestra.

Za **RADIO-APARATE** uzimajte samo poznate **BATERIJE CROATIA** anodne, grijače normalne

UPOZORAVAMO

uredništva dnevnih listova, da su programi svjetskih radiostanica, koje one šalju Radiostanici Zagreb, vlasništvo Radiostanice Zagreb. Radiostanica Zagreb objavljuje ih u listu »Radio-Zagreb«, kao svom službenom glasilu, pa prema tome redakcije dnevnih listova, kao i sve druge, nemaju pravo ove programe naprosto izrezati i preštampati. Što se tiče preštampavanja vijesti i ostalog materijala u cijelosti ili izvatku, uredništvo je »Hrv. ilustriranog lista »Radio Zagreb« već u prvom broju »Radio-Zagreba« naglasilo, da je takvo preštampavanje dozvoljeno samo uz naznaku vrela, što i danas ponovno čini.

KONCERTNI GLASOVIR radiostanice je Foerster, a tvrtku FOERSTER zastupa u Zagrebu JULIO KOS, Ilica broj 47

RADIO-HUMORESKA

O kako je ljubav divna stvar...

Prošla su već četiri mjeseca otkako je Marijan postao prokurist kod tt. Cosinus i comp. Marijan je lijep, elegantan mladić, te izgleda poput kakvog filmskog glumca. Nije, dakle, čudo da su u njegovu visoku, vitku pojavu zaljubljene sve namještenice tvrtke. A on? Zar on nije zavolio ni jednu? O da! Mala, plavokosa Lea mu se naročito svidjala. Njene plave oči, pa njen krhki, nježni stas — sve to je privlačilo Marijana i svakog dana su se očekivale njihove zaruke. Njezine prijateljice su pucale od ljubomore, a ona sama, bila je sretna, sretna, sanjareći o svom budućem životu, koji joj se prikazivao u najljepšim bojama...

Ali najednom je Marijan počeo hladniti prema njoj; nije više bio onako ljubezan i nije je gledao s onim oduševljenjem kao nekada. Lea nije znala uzrok toj nagloj promjeni, te u svojoj zaljubljenosti nije ni opazila, kako Marijan često potajno promatra njezinu kolegicu Ninu, koja je bila tajnica u istom poduzeću.

Nina je bila lijepa djevojka s prekrasnim bademastim očima, najljepšim očima, koje je dosada vidio Marijan. Ali ni njene oči, ni ništa na njoj nije ga toliko privuklo, koliko njena ravnodušnost prema njemu.

Marijan je bio naučen, da ga žene obožavaju i da mu se dive. One su se pred njim crvenile i obarale oči, a kad su osjetile da ih ne gleda, njihovi sjajni pogledi počivali su na njemu. Ni u najmanjoj sitnici nisu mu se protivile i bile su sretne, kad bi im se obratio kojom riječi ili smiješkom...

Ali Nina je bila sasvim drugačija. Nije se crvenila pred njim, nije mu se divila (bar on to nije vidio); jednom riječju: nije bila u njega zaljubljena. Pa kako je samo drska znala biti! Neki dan ju je htio malo »pecnuti«, pa joj je prolazeći dobacio:

— Gospodjice Nino, vaš parfum ima tako čudan miris, nekako kiselkast..

— Ne svidja vam se!? Žalim slučaj! Ali zato se vrlo svidja gospodinu Kironu — i pri tom mu je pokazala starog, pogurenog podvornika!

Svi u sobi su se nasmijali, pa i sam Marijan, samo nekako kratko i usiljeno. Što, uostalom, misli ta guščica Nina, usporedjivajući ga sa starim podvornikom?

Ali ne samo to. Nina ga je uopće počela ignorirati i doslovno »zafrkavati«. Jučer mu je na primjer, pred nosom pobjegla s liftom u peti kat. On je dolje uzalud zvonio valjda četvrt sata i napokon se morao pješice popeti gore i sav se oznojio.

No najgore je pri svemu tome bilo to, da mu se taj vražičak počeo sve više svidjati. Napokon je uvidio, da je zapravo zaljubljen u Ninu, i to preko ušiju. Na malu, slatku Leu nije više ni mislio. A Lea je čitave noći plakala i proklinjala onu, koja joj je otela sreću...

U isto vrijeme, dok je ona tako jadikovala, Marijan je s cigaretom u ustima sanjario o Nini. Višeput bi ljutito odbacio cigaretu i rekao sam sebi: »Dosta tih sentimentalnosti! Uzdišem kao kakav šmrkavac! Ali već nakon pet minuta zapalio je novu cigaretu, a kasni noćni prolaznici mogli su vidjeti lijepog mladića, kako zamišljeno sjedi na prozoru i gleda u mjesec, zaista poput pravog zaljubljenog mačka...

Napokon se jedne večeri odluči Marijan, da prvom prilikom kaže Nini sve svoje ljubavne boli, pa kud puklo da puklo. Naravno, u uredu joj to ne može reći, ali će je zamoliti za sastanak.

Sutradan je sretne na stepenicama.

— Gospodjice Nina!

— Molim, — zaustavi se ona.

— Večeras ću vas čekati tamo na uglu. Molim vas, dodjite! Htio bih vam nešto reći!

— Nažalost ne mogu! Ne ljutite se, ali ne mogu.

— A sutra? — molio je Marijan.

— Ne, ni sutra. Možda kojom drugom zgodom. — I Nine je već nestalo. Marijan je još uvijek stajao na istom mjestu. Kako je ono rekla? Kojom drugom zgodom? Ta, to znači kao i nikada. No ovakvo što mu se još nije desilo. Jedna obična tajnica, da odbije »rendez« njemu, Robertu Taylor-u broj dva! Ili on, možda, nije više onako zgodan kao prije? Tek sada je Marijan opazio, da još uvijek stoji na onome mjestu, gdje ga je Nina ostavila. Brže ode u svoju poslovnicu i tamo se još brže pogleda u ogledalo. Pa on je vrlo zgodan. Ovako, malo uzdignutom lijevom obrvom i s ironičnim smiješkom na ustima upravo je neodoljiv, a Nina je ipak »odolila«!

Od tog vremena bio je Marijan upravo bolesno zaljubljen. Pušio je cigaretu za cigaretom, a u uredu je bio rastresen do skrajnosti. Odlazio je s prijateljima u lokale i u piću nastojao zaboraviti Ninu, ali nije mogao. Njena slika bila mu je stalno pred očima: vidio ju je u dimu cigarete, u čaši vina — ukratko: svagdje.

Dnevno je barem deset puta prošao ulicom, gdje je ona stanovala. Tamo su ga već svi poznavali i smijali mu se, ali on nije zato mario. Jedina želja i jedina misao bila mu je, da vidi Ninu, pa makar samo jedan čas.

I dok je jedne večeri ovako šetao Nininom ulicom, opazio ju je iznenada pred sobom. Vraćala se kući. Srce mu je u prvi čas prestalo kucati, a zatim je nastavilo udarati poput kakvog crnačkog bubnja.

Za čas je bio kraj nje.

— Gospodjice, otkud vi tako kasno?

— O to ste vi, gospodine Marijane! Vraćam se iz kina. A što vi radite ovdje?

— Šećem se, pa sam slučajno naišao, — slagao se Marijan. — Zar ste sami bili u kinu?

— Da! Mislite li, da me je, možda, samu strah?

— Ne. Ali je ljepše u dvoje.

U to su stigli do kuće u kojoj je Nina stanovala.

— Laku noć, gospodine Marijane! Dobro spavajte! — Nina mu pruži ruku.

Marijan prihvati pruženu ruku, ali je ne pusti.

— Nina, zašto me mučite?! Vi znate, da vas ljubim! Recite mi, da za vas ništa ne značim i jaću otići i ne ću vam više dosadjivati!...

Njegov glas bio je tako topao i kao da je malo drhtao. Nina pokuša izvući svoju ruku iz njegove.

— Ne, Nina, ne ću vas pustiti, dok mi ne odgovorite.

— Marijane i ja vas volim, promuca ona kroz suze (žene obično u ovakvim slučajevima plaču) i nasloni svoju glavicu na njegovo rame..

Marijan je skoro kriknuo od sreće. Ona ga voli! O Bože, kako si dobar što si stvorio ljubav!...

Kasni noćni prolaznici mogli su vidjeti malo neobičnu sliku: lijepog mladića kako nježno briše suze jednoj mladoj djevojci...

Sutradan su bile objavljene njihove zaruke, a za mjesec dana bili su mladi bračni par.

— — — — — — — — — — —

Jedne večeri, kad su zajedno sjedili kraj radia, upitao je Marijan svoju mladu ženu:

— Slušaj draga, kako to, da si mi ti one večeri najednom rekla, da me voliš, a do tada si me izbjegavala i izgledalo je, da me čak mrziš?

— Ah, Marijane, ja sam bila u tebe zaljubljena već od prvog dana, ali nisam znala kako bih svratila tvoju pozornost na sebe, pa sam odlučila, da ti ne smijem nikako pokazati svoju ljubav, dok mi ti ne izjaviš ljubav, jer da ćeš me jedino na taj način zavoljeti.

Marijan se nasmijao i rekao:

— I uspjelo ti je!

— Moram ti još nešto priznati. Ja sam to odlučila po savjetu jedne — »šlogerice«!...

Marijan se najprije začudjeno trgnuo, a onda se nasmijao i rekao:

— Ali draga, sad mi moraš obećati, da više ne ćeš ići k toj »coprnici«!

— Ako ti ne ćeš, ne ću ići! Ali sam je htjela ipak još nešto zapitati. Naime, da li će budući član naše obitelji biti dječačić ili djevojčica... — sramežljivo se ona nagnula k njemu i spustila mu glavu u krilo...

R.

NOVELA

Taj nesretni muž!

Bio je to doista jadan i smiješan čovjek, ali ipak moj dobar drug. Udario je snažno pesnicom o stol, tako da su čaše za šampanjac počele podrugljivo i tajanstveno poigravati po njemu, pa su izvele i čitav koncerat kucajući po stolu svojim finim staklom. Taj divlji izliv strasti prouzrokovao je moje radoznalo ispitivanje.

— Ne razumijem te, rekao sam mu, — ne razumijem te, zašto piješ ovdje s nama do zore, dok se tvoja divna i mlada žena prevrće u krevetu bez sna i počinka, proklinjući sigurno trenutak kada je svoj život vezala s tvojim.

Sigurno sam govorio jako prijekorno, jer se moj drug strašno rasrdio, dok se malo kasnije odjednom rastužio, pa mi je skoro plaćući rekao:

— Druže moj, jako sam nesretan... Život je gadan.... gadan...

To sam već toliko puta čuo, da mu nisam ni odgovorio. Mislio sam na prošlost, na ono što se dogodilo prije četiri godine. Manje ili više, bili smo svi zaljubljeni u Etelku, koja je u to vrijeme napustila glumačku školu, da bi postala žena ovog beznačajnog, jadnog čovjeka, sivog kao pustoš.

Znali smo, a muž još najbolje, da Etelku nije natjerala ljubav na ovaj važan korak. Bila je pametna djevojka, čija prošlost — Bože moj, kao i gotovo svih drugih — nije bila baš besprijekorna. Tražila je mir, savršeni mir i utočište u bračnom životu. Novi bračni par nestao je iz naše sredine. Nisu išli nikuda, nisu dolazili u dodir ni s kim. Muž je ludo volio ženu, a ona se njega držala tvrdoglavom vjernošću. I tako nismo mogli objasniti ni na koji način zašto se muž počeo odjednom ponovno pojavljivati noću svuda, gdje se moglo dobiti dobro piće i gdje se mogla čuti vesela glazba i djevojački hihot.

Ali muž je počeo pričati:

— Žena... počeo je on, ukočeno gledajući u neku neodredjenu točku na podu ispred sebe kao izbezumljen. — Žena... znaš li koliko ju volim? Kada se udala za mene ona, divna, za mene, sivog majmuna, mislio sam da ne ću moći preživjeti tu sreću. Zaboravio sam njezinu prošlost, raskinuo sam sa svima, živio sam samo za nju. Što je htjela ispunio sam, što je usnila pogodio sam. Bila je dobra i zahvalna, ali meni to nije bilo dosta. Želio sam njenu ljubav, koju nisam mogao izmoliti. Pokušao sam sve: bio sam grub, bio sam nježan, ali sve uzalud, sve uzalud... Kad bih bijesnio, smijala bi se blago, kada bih je htio tući, šapnula bi mi kroz zavodljiv osmijeh:

»Ne volim te!«

Moj život je bio pakao, a tome sam — priznajem — sâm bio kriv. Što sam se mogao potužiti na ženu? Da me ne voli i da me ne će voljeti nikada, rekla mi je već unaprijed pošteno, a te svoje izjave držala se kao i ostalih danih mi obećanja: da će mi biti vjerna i zahvalna, da će biti dobra prema meni i da će me usrećiti koliko god može jedna žena nekoga usrećiti bez ljubavi. Znao sam, dakle, što me čeka, a ipak sam se s njom oženio. U meni je tinjala neka čudna demonska nada i vjera, da ću ipak nekako moći zagospodariti s njenim srcem. To je, medjutim, bila glupost. Ona je voljela nekog drugog!

Nije se sastajala s njime, nisu se dopisivali. Vidjala ga je najviše jedamput godišnje na ulici, ali u tim slučajevima osulo bi joj se žarko rumenilo po licu, dok bi glavu okrenula na drugu stranu, da je ne bi mogao ni pozdraviti. Znao sam, da je taj čovjek bio njen ljubavnik. Naše je vjenčanje prekinulo njihov odnos, ali zar sam mogao štogod kazati, zar sam se mogao potužiti na to? Pa ona mi je sve priznala prije vjenčanja, a ja sam šutio...

»Ovoga voliš? Da li ovoga voliš?«

»Ovoga! — odgovorila bi ona tiho, i voljet ću ga uvijek.«

Stvarnost mi je oduzela pamet. Svaki je trenutak bio za mene pakao, osobito kada sam bio kod kuće. Od tada pijem i bančim... Jer jedne noći...

Muž je ušutio. Prvo je pažljivo pogledao oko sebe, a poslije se primakao bliže, pa je nastavio šapćući:

— Pogledaj, samo pogledaj onu djevojku...

Pogledao sam u tu vitku crnku. Ona je bila zvijezda ovog noćnog lokala. Promatrao sam ju s iznenadjenjem i divljenjem već više puta i prije.

Gdje sam vidio ovo lice?

Medjutim uzaludno sam ju tražio u svom sjećanju i u uspomenama na prošle dane. Sinulo mi je u glavi tek kada mi je na nju svrnuo pozornost nesretni muž. Da, to je njegova Etelka. Ta skoro plavičasta crna kosa, te smedje i uvijek začudjene oči, ta rupica na bradi, taj punašni stas! Veće sličnosti nisam nikada vidio. I ta povijest nesretnih brakova, počela me je sada više zanimati. Muž je nastavio svoju skrušenu ispovijest:

— Primijetio si i ti, zar ne? Kada sam ovamo došao prvi put za malo da nisam pao. Morao saa se pridržati za stol. Pogledao sam tu djevojku i umalo ju nisam progutao svojim pogledom, svojim zažarenim srcem. Udvarao sam joj. Ona je mirna, prostodušna i dobra djevojka. Shvatila me je brzo. Ispričao sam joj sve svoje jade. Požalila me je kada sam joj rekao, da je sušta moja žena po vanjštini, moja mila, nemilosrdna žena. Oh, kakvog li olakšanja, kakve li sreće, kada mi je postala ljubavnica! Kakvog li dana beskrajne sreće! U milovanju i poljupcima djevojčinim osjetio sam vrelo milovanje i poljupce svoje žene. Štoviše, i zvuk njenog glasa bio je isti. I zamišljao sam da držim svoju ženu, koja ne samo, da mi je vjerna i zahvalna, već je, eto, sada i zaljubljena u mene ludo, vatreno. Vratilo mi se spokojstvo, bio sam sretan kao nikada do tada. Od onda sam ovdje svake noći. Ova je djevojka moj život. Dao bih joj čak i svoj život, kada bi ga zatražila za sreću, koju mi je pružila. Svojoj sam ženi sve ispričao. Slegnula je ramenima i nasmiješila se, rekavši mi, da sam lud. Mislio sam, da će ljubomora probiti led njenog srca, da će ju natjerati, da se osveti i da će i ona mene prevariti nakon toga. Ali ne! Ona i dalje živi kao što je živjela i prije, povučeno i osamljeno. Mislio sam, da će sve to sada zauvijek tako ostati. Medjutim prekjučer se ovdje u lokalu poja-

OLIVER WELEST: SLUČAJ FO 4

DETEKTIVSKI ROMAN S KRIŽALJKOM

(Nastavak 6.)

TREĆE POGLAVLJE

DVOSTRUKI ORELL

Komesar Orell je pješice pošao kući. Držeći u lijevoj ruci žute kožnate rukavice, a ispod ruke vitku batinu iz žute malakove trstike. Orell je išao bez osobite žurbe ulicom des Eaux Vives. Kada je deset časaka nakon toga prešao preko Montblancovog mosta, mogu ustvrditi, da je već sredio svoje misli unatoč toga, što mu se problem koji je htio riješiti pričinjao još uvijek tako taman kao površina Ženevskog jezera, koje se prostiralo pred njegovim očima glatko i nepomično.

Zviždajući lagano jednu melodiju, zaokrenuo je u jednu od uskih krivudastih uličica Quartier St. Gervais. Zajedno sa svojim bratom Lucienom stanovao je u prvom katu visoke stare kuće u blizini Rue Necker. Kraj ulaznih vratiju visila je ploča s ovim napisom:

»K TRŽNOJ BURZI. VLASNIK LUCIEN ORELL«.

Lucien i Filip bili su blizanci. Njihov otac, ugledan trgovac u Ženevi, francuskog podrijetla, ostavio im je, kad je umro početkom rata, osim skromnog imanja, kuću i stan u Quartier St. Gervais. Mati komesara Orella, koja je poticala iz jedne stare činovničke obitelji u Zürichu umrla je nekoliko godina prije svog supruga.

U Filipu i Lucienu izgledalo je, unatoč toga što su se vidno razlikovali jedan od drugoga, da kljuća krv njihovih praotaca: od Filipovog djeda s majčine strane visilo je više slika u muzeju Luxembourg, dok je jedan drugi predak sa očeve strane, pošto je vrludao u lovu za pustolovinama preko polovice svijeta, umro tamo negdje kraj zlatnih poljana Aljaske. U životu Filipa i Luciena došli su u sukob posve osebujan način tradicionalno gradjansko povezani elementi sa elementima umjetnika i pustolova. Obojica su studirali u Ženevi i zatim se latili zvanja, koja su posvema odgovarala želji njihovih roditelja. Obojica su ostali u stanu svojih roditelja, preuzevši staru Fridu kao neotkonjivu baštinu i ona je već od njihovog djetinjstva vodila kućanstvo. Dok je ambicija Luciena išla zatim, da je tržna burza bio posao poznat u Ženevi od kojeg je imao i novčanih koristi, dotle je Filip, držeći se svog ponešto svjetski orijentiranog idealizma, pošao u redarstvenu službu. To zanimanje nije doduše bilo unosno, ali on je, zahvaljujući svojim velikim sposobnostima u kratko vrijeme stekao takovu slavu, da je prelazila ne samo preko područja Ženeve, već i takodjer preko granica Švicarske.

Orell je otvorio vrata kućne veže, upalio svijetlo i počeo se uspinjati stepenicama. Dok je šešir i štap spremio u ormar, uvjerio se, bacivši pogled prema desnoj strani, da Lucien još nije spavao. Pogleda u salon i ustanovi, da Frida nije zaboravila, da mu priredi večeru. Nakon toga je otvorio, a da nije pokucao, vrata zajedničke spavaće sobe.

— Ti si još budan — rekao je Filip Orell, bacivši se u stolicu i prihvativši album maraka, koji je ležao na stoliću i započeo u njemu listati.

Lucien Orell nije našao shodnim, da odgovori na upit svog brata. On je sjedio na rubu kreveta u stilu Biedermeiera i upravo je odvezivao vrpcu na cipelama.

Svatko tko bi sada, kao što je to mogao Filip, pogledao glatku plavu kosu, visoko čelo, ledja i lagano svinuti nos Luciena, mogao je misliti, da pred njim stoji drugo izdanje Filipovo. Tek kada se Lucien malo uspravio, vidjelo se, da je njegovo lice obrašteno kratkom plavom bradom, dok mu je kravata bila neuredno svezana.

— Prestani, molim te, sa tvojim nespretnim rukama zlostavljati moje marke! — rekao je Lucien razdražljivo. — Ako mi hoćeš nešto reći, budi kratak, jer ja hoću spavati...

— Imaš pravo.

Filip je zatvorio album maraka.

— Namjeravam te upotrijebiti kao Pitiju ili s tobom voditi monolog; možeš ga, uostalom, nazvati kako hoćeš. Na svaki način meni je još prerano, da idem spavati.

— Dobio si, dakle, nalog, da ustanoviš tko je onom klipanu u avionu probušio glavu?

Lucien se opet bavio s vrpcama svojih cipela.

— Imaš pravo. Veseli me što si slušao radio. To me je lišilo velikog posla.

Filip je počeo hodati gore dolje po sobi.

— Gospodin Friedrich Loos iz Frankfurta nadjen je sa prostrijeljenom glavom i ja sam ustanovio, da je ista kugla, kojom je ubijen taj čovjek, po svoj prilici probila i rezervoare lijevog pobočnog motora FO 4, pa je tako to bio neposredni uzrok nesreće. Pola sata kasnije donio mi je narednik Züngli revolver, koji je našao ispod ruševina. U magazinu je manjkao naboj, a kalibar takodjer odgovara. Otisaka prstiju nije bilo. U toliko mi sve izgleda jasno. Oba pilota ne dolaze u obzir kao počinitelji, jer se nisu mogli udaljiti sa svojih mjesta. Sve ostale osobe, promatrajući to posve objektivno, mogle su počiniti zločin. Nastaje problem broj 1., a to je, da li se radilo o umorstvu dobro pripremljenom, dakle o umorstvu sa predomišljajem.

Prije nego što dobijem odgovor na to pitanje, moram imati odgovor na još jedno pitanje. Da li je počinitelj mogao pretpostaviti da bi, u koliko ne bi uslijedio pad FO 4 — što svakako nije bilo predvidivo — mogao ostati neotkriven? Nakon zrelijeg razmišljanja došao sam do zaključka, da bi se na to pitanje moglo pozitivno odgovoriti sa pretpostavkom stanovite sreće, koja, kao što je poznato, uvijek prati neke pothvate. Šum motora ušutkao je na svaki način detonaciju hitca. Isto se može kod konstrukcije FO 4 naći mjesto gdje može čovjek stajati, a da ga nitko ne primjeti. Pretpostavlja se s pravom, da je bilo i nekontroliranih momenata, pa je na taj način pothvat mogao uspjeti. Kasnije je bilo gdje je nadjen revolver za koji se nezna kome pripada... Držim, da si slijedio moj redoslijed misli!

— Bio sam, žalibože, na to prisiljen.

Lucien je prestao razvezivati vrpce na svojim cipelama i sjedio je, prislonivši laktove na koljena, tmurna lica na krevetu.

— To je lijepo od tebe — nastavio je Filip. — Nakon što je odgovoreno na upit broj 2., razjašnjeno je samo po sebi pitanje broj 1.: počinitelj je mogao pripremati umorstvo, on se mogao nadati, da će umaći nezapažen. Ostala istraživanja donijela su ovaj rezultat: tane je prodrlo u stražnji dio glave umorenog, a udaljenost, sa koje je odapet metak, iznosi po prilici pet koračaja. Kanal rane prolazi koso prema dolje. Budući da je rezervoar benzina trećeg motora po svoj prilici probušio isti projektil, nameće se sam po sebi zaključak, da je metak ispaljen sa vratiju druge kabine. Zbog toga...

— Moment, prekinuo ga je Lucien. — Gje je sjedio Loos?

— *Na sjedalu broj 2. Zašto pitaš?*

— To je tik iza sjedišta pilota, nešto podalje od prozora? Jesam li u pravu?

— Dakako. Ali putnici su često mijenjali mjesta. Sudeći prema popisu, Loos je sjedio zaista na sjedalu broj 3. Nije mi samo jasno kuda smjeraš s tim pitanjem?

— Molim te govori dalje!

Filip je slegnuo ramenima.

— Moja slijedeća briga, pošto sam ustanovio sve te činjenice, bila je, a to si možeš zamisliti, da pronadjem motiv, koji je, nakon što je stupio na snagu zakon o kauzalitetu, još uvijek ključ za otkrivanje svakog zločina. U slučaju umorstva gospodina Friedricha Loosa taj motiv si izvolio najprije zaodjeti plaštom tmine. Preslušavanja svih osoba, koje su dolazile u obzir, a o kojima ću te odmah obavijestiti, donijela su rezultat, da je gospodin Loos bio čovjek od sviju voljen, koji po svoj prilici nije imao osobnih neprijatelja, a isto tako je nevjerojatno umorstvo zbog konkurencije u poslu. Gospodin Loos se naime prije kratkog vremena povukao u privatni život. Potraga za motivom je prema tome bila isprva bezuspješna, te zbog toga ne preostaje ništa drugo nego da se to pitanje stavi u pozadinu i da se istraga vodi u pravcu, koji će biti pristupačniji. Takovih imade više. Svakako je veoma interesantno pozabaviti se iskazom dra Canta, liječnika u ambulanti, koji mi je saopćio, da je umirući, tik prije nego što je zaklopio oči za uvijek, njemu u uho prišapnuo ime »Harka«. To je ime jednog putnika na FO 4, koji je zadobio potres mozga, pa leži sada u bolnici. Taj putnik bio je prije kratkog vremena jedan od najvećih rivala umorenog Friedricha Loosa.

Lucien, koji je za vrijeme pripovijedanja Filipova ponovno odvezivao vrpcu na cipelama, najednom se opet uspravio.

— Ti si s pravom primijetio, da smo došli do jedne važne točke u ovom zamršenom slučaju, rekao je Filip, nastavivši svoju pripovijest. — Što znači izraz umirućeg Loosa? Zašto je spomenuo ime Harka? I za tvoj prilično nepokretan mozak, bit će jasno, da je htio izreći samo posljednju optužbu da je htio pomoći istrazi. I vjeruj mi, da tu nema nekoliko sitnica, koje razdražuju moje i suviše napete živce, priznajem ti Lucien, da ne bi ništa učinio, već bi predao slučaj narednika Züngliu, da ga automatski dovrši.

Filip je sjeo. Lucien je nepovjerljivo zirkao prema njemu.

— Kaži mi te sitnice! — rekao je, već je gotovo deset sati.

— Započnimo s putnicima FO 4, od kojih je jedan bio tako neprijazan, da nam je zanijekao umorstvo gospodina Loosa.

Filip je izvadio bilježnicu i obavijestio Luciena opširno o toku prvih preslušavanja.

— Ne može se, kako vidiš, ustvrditi da su moji razgovori sa gospodom donijeli bilo kakov rezultat, nastavio je Filip Orell. — Mora se čekati. Ti znaš, da ja ne volim stvarati prebrze zaključke. Ipak, treba se držati nekih činjenica. Ja ću ih nastojati rekapitulirati.

Gospodjica Loos bila je, kao što je izjavio liječnik u ambulanti, *na mjestu nesreće isprva veoma sabrana. Ona je pokušala umiriti svoju majku, koja se plačući bacila na umirućeg. Muškarci su joj se divili, a ujedno su ju i žalili. To je, uostalom i razumljivo. Nekoliko sekundi nakon toga mlada dama se najednom onesvijestila. Iz toga se mogu povući dva zaključka: da je ona upućena u zločin i da je u odlučnom momentu izgubila živce ili da je promatrajući umirućeg najednom otkrila ozljedu, posumnjala na nekoga i zato je pala slomljena. Koji je od tih zaključaka bliz istini pokazat će tek budućnost. Zatim je tu još jedna činjenica, a to je smijeh stare gospodje Loos. Obavijestio sam se kod dra Bringa. On je mišljenja, da kod neurasteničara nisu osamljeni slučajevi ovakovog smijeha nakon nekog strašnog dogadjaja. Moguće je takodjer, da žena naučna na razna opojna sredstva pada iz momenta u momenat u neki duboki trans. Ipak sam siguran, da gospodjica Etta Loos taji bilo kakovu stvar.*

(Nastavit će se.)

★

PRAVILNO RJEŠENJE DRUGE KRIŽALJKE

Vodoravno: 1. sveučilište, 9. pera, 10. radius, 11. Ira, 12. Tibor, 13. Bodul, 14. ba, 15. David, 16. grd, 18. to, 19. raj, 20. ular, 21. epe, 23. stada, 24. ljeto, 25. stiva, 26. Ika, 28. Oja, 30. brk, 32. ak, 33. arara, 35. Ivo, 36. PLETENICA, 38. put, 39. Akamant, 42. ale, 44. »Let«, 46. kuk, 47. petak, 48. bora, 49. mozak, 51. sir, 52. Isak, 53. pra, 55. tar, 56. Briga, 58. krika, 59. k. k., 60. alala, 61. tlo, 62. carica, 64. tael, 65. ekspozitura.

Okomito: 1. spisateljica, 2. Vera, 3. era, 4. iridij, 5. labud, 6. idol, 7. šir, 8. eskadra, 12. tovar, 13. bar, 14. brada, 16. glava, 18a. opeka, 20. utija, 22. eta, 23. sto, 27. vrata, 29. tko, 30. bre, 31. kreka, 32. avanturin, 33. alt, 34. anali, 35. Ica, 36. pud, 37. ime, 38. pod, 39a. tokar, 41. letak, 44. Lazar, 45. tak, 46. kos, 47. posao, 49. mitnice, 50. Erika, 53. prilaz, 54. aga, 56. E aco, 57. škola, 58. klip, 59. kler, 60. ara, 61. tau, 63. ak, 64. t. t.

vio onaj mladić, čija je slika još uvijek urezana u srcu moje žene. Došao je sam i popio veliku čašu cherya. Ta se djevojka stalno vrzla oko njega, ali mladić se nije osvrtao na nju, nije ju ni primijetio, ali je primijetio mene. Naši su se pogledi poneki put ukrstili. Osobno se ne poznajemo, ali se ipak dobro znamo. I obojica smo zbunjeno gledali na stranu. Odjednom mi je kroz glavu sjevnula strašna misao. Ako on bolje pogleda tu djevojku? Nije moguće, da ne će primijetiti tu nevjerojatnu sličnost? A ako se u njemu probudi stara ljubav, te odluči i s ovom djevojkom zavarati svoje osjećaje umjesto, da se grli i ljubi kao nekad s mojom ženom? Zaprepastio sam se. I kada sam promatrao čas mladića, čas djevojku svojim preplašenim pogledom, osjetio sam, da sam odao sve.

Mladić u početku nije shvatio stvar, ali kasnije sam primijetio, da mu je odjedamput sve postalo jasno. Pogledao je začudjeno djevojku, a na njegovim se usnama pojavio zloban osmijeh kao bljesak zloradosti, osvete i prkosa. Medjutim, njegov osmijeh je postao blag i tužan čim me je pogledao. Ne znam što je mogao pročitati na mojem licu, ali osjećam i sada, da sam tražio milost svojim pogledom, očajno, skoro izbezumljeno.

I smilovao se, platio je brzo i napustio lokal. Gledao sam za njim dugo i nježno, s izrazom zahvalnosti, što je tako postupio.

Ali nije tome kraj.

Ne znam što se u medjuvremenu dogodilo s mojom ženom. U mojoj kući nastao je pakao od njenih pretjeranih izljeva ljubavi. To mi ide na živce. Ona kao da postaje ljubomorna. Ja sam s ovom djevojkom, za kojom čeznem, prekinuo svaku vezu, da bi opet postala slobodna i da bi onog mladića mogla privući, ali bez uspjeha: on je otputovao iz našega grada, a ja? Što mi je sada preostalo? Pustoš! Eto, zašto pijem...

(x.)

Tjedni program

INOZEMNIH RADIOSTANICA OD 4. VIII. DO 10. VIII. 1940.

Beromünster 539
Bratislava 299
Brno 325
Budimpešta 549
Deutschlandsender 1571
Kopenhagen 255
Prag 470
Riga 238
Sottens 443
Stockholm 426

Nedjelja 4. VIII.

BEROMÜNSTER: 6.40 Jutarnji koncert ● 6.45 Vijesti ● 6.55 Koncert ● 10.45 Komorna glazba ● 11.10 Sedam pjesama ● 12.00 Haydnova Oxford-simfonija ● 12.40 Koncert radio-orkestra ● 13.50 Pjesme iz stare Švicarske ● 14.50 Ručna harmonika ● 16.00 Jodleri ● 16.25 Šah ● 16.40 Ploče ● 19.40 Športski izvještaji ● 19.45 Zvuci domovine ● 20.20 Dramatski monolog: »Sestra Henrietta« ● 21.00 Koncert radio-orkestra ● 22.00 Vijesti ● 22.10 Koncert na orguljama.

BRATISLAVA: 11.00 Šetališni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 14.50 Operna glazba na pločama ● 15.00 Hlinkina radio-škola ● 17.00 Šetališni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 19.00 Vijesti ● 19.25 Plesna glazba ● 21.00 Večernji koncert radio-orkestra ● 21.30 Slovačke narodne pjesme ● 22.00 Vijesti ● 22.15 Njemačke športske vijesti ● 23.00 Cigani.

BRNO: 10.30 Komorna glazba na pločama ● 12.40 Podnevni koncert salonskog radio-orkestra ● 19.20 Zvuci moje domovine ● 22.15 Vijesti.

BUDIMPEŠTA I.: 8.00 Ploče ● 12.30 Orkestar ● 14.00 Ploče ● 15.45 Kvinteti ● 17.15 Ugarske melodije ● 18.15 Blatno jezero u ugarskoj poeziji ● 18.50 Talijanske melodije na pločama ● 19.55 Šport ● 21.00 Zabavni prizori ● 21.40 Vijesti ● 22.10 Orkestar ● 23.20 Cigani.

BUDIMPEŠTA II.: 11.00 Vedra glazba na pločama ● 15.05 Zbor ● 18.15 Wagner na pločama ● 20.00 Vijesti ● 20.50 Orkestar.

DEUTSCHLANDSENDER: 6.00 Lučki koncert ● 7.00 Vijesti ● 8.00 Orgulje ● 8.30 Pučka glazba ● 10.00 Nedjelini koncert malog radio-orkestra ● 11.30 Koncert ● 12.00 Podnevni koncert ● 12.30 Vijesti ● 14.15 Koncert stuttgartskog radio-orkestra ● 15.30 Komorna glazba iz Beča ● 16.00 Njemački pučki koncert ● 18.00 Mali koncert ● 19.30 Koračnice ● 20.00 Vijesti ● 20.15 Večernji koncert ● 22.00 Vijesti i športske vijesti ● 22.30 Večernja glazba ● 24.00 Vijesti.

KOPENHAGEN: 8.00 Jutarnja gimnastika ● 9.10 Hindemith i Strawinsky na pločama ● 11.40 Vijesti ● 12.00 Koncert radio-orkestra ● 15.30 Čuveni tenori na pločama ● 15.40 Slavni guslači ● 18.20 Ploče ● 20.15 Koncert orkestra i solista (Bellini, Rossini, Weber, Lortzing, Dvořak, Saint-Saëns i Svendsen) ● 22.00 Vijesti ● 22.15 Ploče ● 22.20 Plesna glazba.

MORAVSKA OSTRAVA: 8.45 Emisija za radnike ● 18.25 Izvedba diletanata iz Radhoša i Trojanovica.

PRAG: 7.30 Zabavni koncert malog radio-orkestra ● 8.15 Šareni program ● 8.45 Emisija za radnike ● 9.00 Popularni koncert ● 9.45 Pola sata operne glazbe ● 11.40 Kućna glazba ● 13.30 Poděbrad jučer, danas i sutra ● 15.45 Puhalački koncert prvog bataljuna protektoratske vojske ● 16.15 Zabavni koncert malog radio-orkestra ● 17.00 Šareni program ● 18.55 Aktuelno predavanje ● 19.25 Koncert salonskog orkestra L. R. Vašata ● 20.05 J. Smetana i V. Kubelik sviraju djela za harmoniku ● 20.55 Športski izvještaj ● 21.00 Koncert radio-orkestra ● 22.30 »Siromašni čarobnjak« (glazba od G. N. Škroupa).

RIGA: 9.40 Majakovskijeve pjesme za djecu ● 10.05 Emisija o aeroplanima za djecu ● 11.00 Prenos iz kuće športa ● 12.30 Političke informacije ● 13.00 Podnevni koncert na pločama ● 14.00 Madrigalisti iz XVI. vijeka na pločama ● 14.35 Glazba za djecu na pločama ● 14.50 Treći i četvrti čin Mozartove opere »Figarov pir« (na pločama) ● 15.50 Pjesma Karlisa Dzilleya: »Karl Marx u Londonu« ● 16.00 Glazba ruskih skladatelja na pločama ● 16.20 Letonske pjesme ● 16.35 Chopinove skladbe za glasovir ● 17.00 Letonske narodne pjesme ● 17.15 Stari i moderni plesovi ● 18.35 Ruske pjesme ● 18.45 Čehovljev dialog »Moderni mučenik« (redatelj J. Zakis) ● 19.00 Političke informacije ● 19.30 Pjesme ruskih skladatelja ● 20.00 Vijesti ● 20.10 Prenos koncerta sa plaže ● 22.20 Plesna glazba na pločama.

SOFIJA: 7.00 Koračnica ● 7.10 Vedra glazba ● 7.30 Narodna glazba ● 8.15 Vedra glazba ● 11.30 Koncert ● 13.50 Vedra glazba ● 14.30 Vedra i plesna glazba ● 19.00 Vedra i plesna glazba ● 20.50 Vedra glazba ● 21.00 Saint-Saënsov koncert broj 3. za gusle ● 21.30 Odlomci iz opereta i tonfilmova ● 22.20 Vedra i plesna glazba ● 22.55 Ples.

SOTTENS: 6.55 Ploča ● 11.15 Orkestar 12.30 Vedra glazba ● 12.55 Šarena vedra glazba ● 14.15 Koncert radio-orkestra ● 15.25 Američki variété ● 16.10 Športska reportaža ● 20.00 Dialog u sjeni ● 20.15 Arije i dueti iz opera ● 20.45 Orkestar ● 21.30 Vedra glazba ● 22.00 Plesna glazba ● 22.20 Vijesti.

STOCKHOLM: 10.00 Koncert komorne glazbe (Prokofjev, Strawinsky, Debussy) ● 19.00 Radio-orkestar ● 19.30 Kabaret ● 21.05 Koncert radio-orkestra ● 22.15 Vedra glazba

Ponedjeljak 5. VIII.

BEROMÜNSTER: 6.45 Jutarnje vijesti ● 12.30 Vijesti ● 12.40 Ploče ● 17.00 Koncert radio-seksteta ● 18.00 Iz starog Basela ● 19.00 Ploče ● 19.40 Bečke pjesme ● 22.00 Vijesti ● 22.10 Glazba stranih kultura.

BRATISLAVA: 11.05 Prijepodnevni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 12.02 Instumentalna glazba na pločama ● 12.30 Vijesti ● 13.00 Podnevni koncert ● 16.00 Vijesti ● 16.15 Popodnevni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 17.10 Beethovenova sonata Es-dur opus 31. broj 3. ● 19.00 Vijesti ● 19.40 Plesna glazba ● 20.00 Radio-gluma ● 21.30 Zabavna glazba ● 22.00 Vijesti ● 22.15 Plesna glazba na pločama ● 23.00 Vijesti za inozemstvo na njemačkom i francuskom jeziku.

BRNO: 18.15 Iz ciklusa Straussovih pjesama ● 19.00 Prenos iz Praga ● 22.15 Prenos iz Praga ● 24.00 Prenos iz Praga.

BUDIMPEŠTA I.: 12.10 Cigani ● 13.30 Vojnički koncert ● 16.45 Vijesti ● 17.35 Ugarske melodije ● 18.30 Orkestar Weidinger ● 19.40 Leoncavallova opera »Pagliacci« na pločama u izvedbi milanske Scale ● 23.00 Vijesti ● 23.25 Plesna glazba na pločama.

BUDIMPEŠTA II.: 17.15 Fragmenti iz Schumannove suite »Dječji prizori« ● 20.00 Vijesti ● 20.25 Cigani ● 21.10 Poštanski orkestar.

DEUTSCHLANDSENDER: 6.00 Jutarnja gimnastika ● 6.20 Jutarnji koncert ● 7.00 Vijesti ● 8.20 Jutarnja glazba iz Beča ● 10.00 Komorna glazba ● 11.00 Narodni napjevi ● 12.00 Podnevni koncert radio-orkestra iz Hamburga ● 12.30 Vijesti ● 13.35 Njemačko-talijanski izmjenični koncert ● 14.45 Mali berlinski radio-orkestar ● 16.00 Operni koncert ● 17.00 Vijesti ● 17.10 Pučka glazba iz Beča ● 19.30 Koračnice ● 20.00 Vijesti ● 20.15 Večernji koncert ● 22.00 Vijesti ● 22.30 Večernja glazba ● 24.00 Vijesti.

KOPENHAGEN: 7.00 Jutarnja gimnastika ● 12.00 Podnevni koncert ● 12.30 Vijesti ● 14.00 Plesna glazba na pločama ● 14.30 Koncert radio-orkestra ● 17.40 Vijesti ● 17.50 Ploče ● 18.15 Kriminalna novela ● 19.00 Vijesti ● 20.45 Orkestar ● 22.00 Vijesti ● 22.15 Ploče ● 22.20 Komorna glazba

MORAVSKA OSTRAVA: 11.00 Zabavna glazba salonskog kvinteta ● 18.15 Gusle ● 18.50 Ploče

PRAG: 10.00 Vijesti ● 12.30 Podnevni koncert ● 16.00 Popularni koncert malog radio-orkestra ● 16.55 Nedbalove baletne melodije ● 17.40 Beethovenova sonata za gusle i glasovir G-dur ● 18.55 Aktuelno predavanje ● 19.25 Puhalački koncert prvog bataljuna protektoratskog redarstva ● 20.00 Narodna pjesma ● 20.30 Zabavni koncert ● 21.30 Popularni koncert ● 23.00 Noćni koncert češke glazbe

RIGA: 7.20 Vijesti ● 12.00 Vijesti i vedra glazba na pločama ● 12.30 Političke informacije ● 17.20 Vedra glazba na pločama ● 18.00 Chopin ● 18.15 Konferencija povodom 100-godišnjice Emila Zole ● 18.40 Moderna francuska glazba (Honegger, Ibert, Debussy, Dupont) ● 19.00 Političke informacije ● 20.00 Vijesti ● 20.15 Narodne pjesme na pločama ● 22.00 Vijesti ● 22.20 Koncert.

SOFIJA: 6.45 Koračnica ● 7.15 Vijesti ● 7.30 Narodna glazba ● 7.40 Vedra glazba ● 12.00 Vedra glazba ● 12.45 Podnevni koncert ● 13.50 Vedra i plesna glazba ● 14.20 Ples ● 18.30 Vedra i plesna glazba ● 20.00 Narodne pjesme ● 20.30 Vijesti ● 20.50 Vedra glazba 21.00 Simfonijski koncert ● 22.20 Vedra i plesna glazba ● 23.05 Ples.

SOTTENS: 6.55 Ploča ● 7.00 Vijesti ● 11.00 Orkestar ● 11.45 Plesovi raznih skladatelja ● 12.45 Vijesti ● 13.20 Suvremena talijanska glazba ● 18.15 Za ljubitelje jazza: swing ● 19.00 Ploče ● 19.50 Vijesti ● 21.00 Odlomci iz švicarske narodne opere »Madrisa« ● 22.00 Plesna glazba ● 22.20 Vijesti.

STOCKHOLM: 12.05 Vedra glazba ● 19.30 Kabaret ● 21.30 Iz Leharovih kompozicija ● 22.15 Komorna glazba ● 22.45 Vijesti na stranim jezicima.

Utorak 6. VIII.

BEROMÜNSTER: 6.45 Jutarnje vijesti ● 12.30 Vijesti ● 12.40 Koncert radio-orkestra ● 16.30 Iz novih knjiga ● 17.00 Prvi čin Wagnerove opere »Tannhäuser« ● 18.00 Ploče ● 19.00 Ploče ● 19.30 Vijesti ● 19.40 Koncert radio-orkestra ● 21.00 Stara talijanska glazba na pločama ● 21.25 Djela živih skladatelja ● 22.00 Vijesti ● 22.10 Ploče

BRATISLAVA: 11.05 Prijepodnevni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 12.02 Baletna glazba na pločama ● 12.30 Vijesti ● 13.00 Podnevni program ● 16.00 Vijesti ● 16.15 Popodnevni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 19.40 Slovačke narodne pjesme ● 20.15 Zabavna glazba ● 21.30 Čelo ● 22.00 Vijesti ● 22.15 Večernji koncert ● 23.00 Vijesti za inozemstvo na njemačkom i francuskom jeziku.

BRNO: 18.00 Najveća korist od najmanjeg vrta ● 18.20 Kako ćemo izbjeći nesretnim slučajevima kod poljoprivrednih radova? ● 19.25 Šareni program: »Ritam i melodija« ● 20.15 Radio-gluma od F. R. Novotnoga.

BUDIMPEŠTA I.: 12.10 Ploče ● 13.30 Orkestar ● 17.00 Vijesti ● 17.15 Glasovir ● 18.15 Cigani ● 19.25 Plesna glazba na pločama ● 20.10 Radio-gluma ● 22.10 Orkestar ● 23.00 Vijesti ● 23.20 Orkestar.

BUDIMPEŠTA II.: 17.45 Beethoven na pločama ● 19.25 Književna kozerija ● 20.25 Baletna glazba na pločama ● 21.10 Kronika od prije 50 godina

DEUTSCHLANDSENDER: 5.30 Jutarnja glazba ● 6.00 Jutarnja gimnastika ● 6.20 Koncert malog berlinskog radio-orkestra ● 8.20 Jutarnja glazba ● 9.00 Komorna glazba iz Leipziga ● 10.00 Zabavni koncert ● 12.00 Podnevni koncert velikog bečkog radio-orkestra ● 14.00 Vijesti ● 14.15 Narodna glazba ● 15.10 Koncert iz Berlina ● 16.00 Popodnevni koncert iz Leipziga ● 17.00 Vijesti ● 17.10 Zabavni koncert iz Hamburga ● 19.30 Koračnice ● 20.00 Vijesti ● 20.15 Večernji koncert ● 22.00 Vijesti ● 22.30 Večernja glazba ● 24.00 Vijesti.

KOPENHAGEN: 7.00 Jutarnja gimnastika ● 12.00 Koncert ● 12.30 Vijesti ● 14.20 Kino-orgulje na pločama ● 14.30 Koncert radio-orkestra ● 17.40 Vijesti ● 21.20 Film ● 22.00 Vijesti ● 22.15 Schubert na pločama ● 22.20 Plesna glazba

MORAVSKA OSTRAVA: 18.00 Smetanine »Večernje pjesme« ● 18.35 Hrubešove pjesme o bardima

PRAG: 7.05 Jutarnja glazba ● 11.00 Šareni program na pločama ● 12.30 Podnevni koncert ● 16.00 Popodnevni koncert malog radio-orkestra ● 16.30 Koncert R. Urbaškove uz pratnju V. Rekove ● 17.30 Pfitznerova sonata za čelo i glasovir Fis-mol opus 1 ● 18.20 Zabavna glazba na pločama ● 21.00 Češka glazba ● 22.30 Noćna glazba ● 23.00 Noćni koncert češke glazbe.

RIGA: 7.20 Vijesti ● 12.00 Vijesti ● 12.30 Političke informacije ● 18.35 Glasovir ● 19.00 Političke informacije ● 20.00 Vijesti ● 20.10 Prenos koncerta sa plaže ● 21.05 Čehovljevi dialozi i vedra glazba ● 22.20 Ravelova opera u jednom činu »Španjolski sat« na pločama.

SOFIJA: 12.00 Odlomci iz opereta ● 12.55 Narodna glazba ● 13.50 Vedra i plesna glazba ● 14.20 Ples ● 19.00 Vedra i plesna glazba ● 20.30 Vijesti ● 20.50 Vedra glazba ● 22.00 Ruske romance ● 22.30 Vedra i plesna glazba ● 22.55 Tjedni događaji (na njemačkom) ● 23.05 Ples

SOTTENS: 6.55 Ploče ● 12.30 Fragmenti lirskih djela ● 12.45 Vijesti ● 20.25 Posfordova i Grünova opereta »Balalajka« (izvodi mali ansambl radio-trupe u Ženevi) ● 21.00 Rameau ● 21.55 Plesna glazba ● 22.20 Vijesti

STOCKHOLM: 13.00 Vedra glazba ● 14.20 pjesme ● 20.00 Operne melodije ● 21.20 Pjevački kvartet ● 21.45 Lirska glazba ● 22.45 Vijesti na stranim jezicima

Srijeda 7. VIII.

BEROMÜNSTER: 6.45 Jutarnje vijesti ● 12.30 Vijesti ● 12.40 Koncert radio-orkestra ● 17.00 Francuske i moderne švicarske pjesme ● 18.15 Za zabavu ● 19.00 Staromodni plesovi ● 19.30 Vijesti ● 20.00 Reportaža iz cirkusa Knie ● 20.45 Znameniti glazbenici kao gosti Švicarske ● 22.00 Vijesti

BRATISLAVA: 11.05 Prijepodnevni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 12.02 Narodne pjesme na pločama ● 13.00 Podnevni koncert ● 16.15 Händelov koncert za orgulje G-mol opus 1. s orkestrom ● 19.40 Zabavna glazba ● 20.30 Večernji koncert radio-orkestra iz Trenčanskih Toplica ● 22.00 Vijesti ● 22.15 Cigani ● 23.00 Vijesti za inozemstvo na njemačkom i francuskom jeziku

BRNO: 11.00 Puhalački koncert brnskog protektoratskog redarstva ● 12.00 Veterinarski radio ● 18.00 Bolesno srce ● 19.25 »Svirajte mi moju pjesmu« (koncert po želji slušača)

BUDIMPEŠTA I.: 12.10 Redarstveni orkestar ● 13.30 Cigani ● 17.00 Vijesti ●

Njemačka imade 73 radio-stanice

SVE OSTALE, PA I PRIKLJUČENE, ZABRANJENO JE SLUŠATI U NJEMAČKOJ

Za potrebe njemačkih slušača stoje na raspolaganju na području Trećeg Reicha, uključivo Češko-moravskog protektorata i Poljskog generalnog gouvernementa, ukupno 73 radio-postaje. Njemačko ministarstvo za propagandu objelodanilo je sada popis svih radio-postaja, koje se smiju slušati, tako da se sve one radio-postaje, koje se ne nalaze u ovom popisu smatraju inozemnim radio-postajama, pa makar povremeno bile i priključene na njemački radio-program. Za slušanje inozemnih radio-postaja vrijedi i dalje — upravo sada u ovoj odlučnoj fazi rata — naredba ministarskog vijeća za obranu Reicha o izvanrednim mjerama u pogledu radia od 1. rujna 1939., prema kojoj se svako slušanje inozemne radio-postaje kažnjava tamnicom.

17 KRATKOVALNIH STANICA

Objava	Duljina vala
B J A	31,38
D J B	19,74
D J C	49,83
D J D	25,49
D J E	16,89
D J H	16,81
D J J	41,15
D J L	19,85
D J M	49,35
D J N	31,45
D J P	25 31
D J Q	19 63
D J R	19,56
D J S	13,98
D J W	31,09
D J X	31,01
D J Z	25,42

Stanica	Duljina vala
Prag	470,2
Donau	325,4
Brno	259,1
Moravska Ostrava	222,6

KRATKOVALNA STANICA PODĚBRAD

Objava	Duljina vala
D H E 4 A	25,34
D H E 2 A	49,92
D H E 5 C	19,79
D H E 5 A	19,70
D H E 5 B	19,58
D H E 2 B	49,75
D Z B	29,87

Stanica	Duljina vala
Bremen II.	1339,0
Krakov	293,5
Varšava	216,8

Njemačke stanice	Duljina vala
Deutschlandsender	1571
Reichssender Berlin	356,7
Posen	345,6
Litzmannstadt	224,0
Reichssender Böhmen	269,5
Bremen I.	395,8
Reichssender Breslau	315,8
Görlitz	243,7
Troppau	243,7
Kattowitz	249,2
Reichssender Danzig I.	304,3
Danzig II.	230,2
Reichssender Frankfurt a. M.	251,0
Kassel	251,0
Koblenz	251,0
Trier	251,0
Kaiserslautern	209,0
Reichssender Graz	338,6
Klagenfurt	338,6
Reichssender Hamburg	331,9
Unterweser	225,6
Hannover	225,6
Flensburg	225,6
Magdeburg	225,6
Stettin	225,6
Stolp	225,6
Reichssender Köln	455,9
Reichssender Königsberg I.	291,0
Memel	233,5
Königsberg II.	222,6
Reichssender Leipzig	382,2
Dresden	204,8
Reichssender München	405,4
Innsbruck	578,0
Nürnberg	578,0
Salzburg	578,0
Reichssender Saarbrücken	240,2
Reichssender Stuttgart	522,6
Bregenz	231,8
Freiburg/Breisgau	231,8
Reichssender Wien	506,8
Linz	236,8

18.05 Reportaža iz šoferske škole ● 18.30 Poštanski orkestar ● 19.25 Ploče ● 19.55 Medjunarodna pitanja ● 20.10 Orkestar (uz sudjelovanje Teofane Kalčeve u nizu izmjena koncerata izmedju Bugarske i Madjarske) ● 21.40 Vijesti ● 22.10 Cigani ● 23.00 Vijesti ● 23.20 Plesna glazba na pločama.

BUDIMPEŠTA II.: 19.15 Mandoline ● 20.00 Vijesti ● 20.55 Operetni fragmenti na pločama

DEUTSCHLANDSENDER: 5.00 Jutarnja glazba ● 6.00 Jutarnja gimnastika ● 6.20 Jutarnji koncert iz Stuttgarta ● 7.00 Vijesti ● 8.20 Koncert iz Breslaua ● 9.00 Komorna glazba iz Münchena ● 10.00 Zabavna glazba iz Beča ● 12.00 Podnevni koncert iz Leipziga ● 14.15 Koncert iz Hamburga ● 16.00 Operni koncert uz sudjelovanje velikog radio-orkestra iz Stuttgarta ● 17.00 Vijesti ● 19.30 Koračnice ● 20.00 Vijesti ● 20.15 Večernji koncert ● 22.00 Vijesti ● 22.30 Večernja glazba ● 24.00 Vijesti.

KOPENHAGEN: 7.00 Jutarnja gimnastika ● 12.00 Orkestar ● 12.30 Vijesti ● 14.20 Operna glazba na pločama ● 14.40 Nordijske romance ● 17.40 Vijesti ● 18.00 Ploče ● 20.30 Dansko ljeto ● 20.50 Danska flora i fauna ● 21.20 Danska simfonijska glazba ● 22.15 Ploče ● 22.20 Koncert radio-orkestra

MORAVSKA OSTRAVA: 17.20 Feljton iz školskih klupa ● 18.30 Emisija za radnike

PRAG: 9.15 Šareni program na pločama ● 10.45 S romanom u ruci ● 12.30 Češke operne arije na pločama ● 12.50 Popularni podnevni koncert ● 16.00 Salonska glazba ● 16.45 Zabavna glazba malog radio-orkestra ● 20.40 Kroz svjetsku operu ● 21.30 Radio-komedija »Između 8 i 10« od J. Macheka ● 22.30 Šareni program na pločama ● 23.00 Noćni koncert češke glazbe (svira Češka filharmonija pod ravnanjem I. Krejčia)

RIGA: 7.20 Vijesti ● 12.00 Vedra glazba na pločama ● 12.30 Političke informacije ● 18.10 Puškinove pjesme ● 18.20 Ruske pjesme ● 18.30 Djela letonskih skladatelja ● 19.00 Političke informacije ● 19.30 Pjesme ruskih skladatelja ● 20.00 Vijesti ● 20.10 Vedro veče (prenos sa plaže) ● 21.15 Letonski zborovi ● 21.30 Prenos koncerta iz Moskve ● 22.15 Vijesti ● 22.35 Schubert na pločama

SOFIJA: 12.00 Vedra glazba ● 12.45 Prenos iz Varne: »Sat mora« ● 13.30 Vijesti ● 13.50 Vedra i plesna glazba ● 20.15 Valceri ● 20.50 Vedra glazba ● 21.00 Donizzettijeva opera »Don Pasquale« ● 22.55 Kulturne novosti iz Bugarske ● 23.05 Narodna glazba

SOTTENS: 6.55 Ploča ● 7.00 Vijesti ● 11.55 Popularna glazba ● 12.30 Vedra glazba za orkestar ● 12.45 Vijesti ● 12.55 Mozartova opera »Figarov pir« ● 13.20 Komorna glazba ● 19.00 Mali koncert za omladinu ● 20.20 Romanski humor ● 21.00 Orkestar ● 22.20 Vijesti

STOCKHOLM: 12.05 Vedra glazba ● 13.30 Solisti ● 14.00 Socijalna pitanja ● 14.20 Stari plesovi ● 18.35 Emisija za vojnike ● 19.30 Gusle i glasovir ● 20.30 Koncert radio-orkestra ● 21.40 Gitara ● 22.15 Moderna plesna glazba ● 22.45 Vijesti na stranim jezicima.

Četvrtak 8. VIII.

BEROMÜNSTER: 6.45 Jutarnje vijesti ● 11.00 Iz naroda za narod ● 12.30 Vijesti ● 12.40 Ploče ● 18.00 Ploče ● 19.00 Ploče ● 19.30 Vijesti ● 19.45 Glazba ● 21.00 Solistički koncert ● 22.00 Vijesti ● 22.10 Ploče ● 22.20 Jeste li već znali . . . ?

BRATISLAVA: 11.30 Čajkovskijeve pjesme ● 12.02 Komorna glazba na pločama ● 12.30 Vijesti ● 13.00 Podnevni koncert ● 15.15 Koračnice na pločama ● 17.00 Slovačke pjesme ● 17.30 Iz slovačke književnosti ● 19.40 Kantata J. L. Belle: »Janošikova svadba« ● 20.40 Slovačke pjesme ● 21.40 Moyoesov gudalački kvartet ● 22.15 Šarena revija na pločama ● 23.00 Vijesti za inozemstvo na njemačkom i francuskom jeziku.

BRNO: 12.40 Podnevni koncert salonskog radio-orkestra ● 18.15 Gusle

BUDIMPEŠTA I.: 12.10 Gusle ● 13.30 Orkestar ● 17.00 Vijesti ● 17.45 Cigani ● 21.10 Glasovir ● 21.40 Vijesti ● 22.10 Orkestar ● 23.00 Vijesti ● 23.25 Orkestar

BUDIMPEŠTA II.: 15.15 Ploče iz repertoara orkestra Barnabasa Geczya ● 20.00 Vijesti ● 20.25 Filmske melodije na pločama

DEUTSCHLANDSENDER: 5.00 Jutarnja glazba ● 6.00 Jutarnja gimnastika ● 6.20 Jutarnji koncert iz Leipziga ● 7.00 Vijesti ● 8.20 Koncert malog radio-orkestra iz Berlina ● 10.00 Komorna glazba iz Stuttgarta ● 11.00 Zabavni koncert velikog radio-orkestra iz Hamburga ● 12.00 Podnevni koncert velikog radio-orkestra iz Breslaua ● 12.30 Vijesti ● 14.15 Koncert iz Breslaua ● 15.10 Zabavni koncert iz Berlina ● 16.00 Podnevni koncert iz Hamburga ● 17.00 Vijesti ● 17.10 Zabavni koncert malog radio-orkestra iz Berlina ● 19.30 Koračnice ● 20.00 Vijesti ● 20.15 Večernji koncert ● 22.00 Vijesti ● 22.30 Zabavni koncert ● 24.00 Vijesti.

KOPENHAGEN: 7.00 Jutarnja gimnastika ● 12.00 Koncert ● 12.30 Vijesti ● 14.20 Harmonika na pločama ● 14.30 Koncert radio-orkestra (danska glazba) ● 17.50 Ploče ● 19.00 Vijesti ● 20.00 Koncert harmonio-orkestra ● 22.00 Vijesti ● 22.15 Ploče ● 22.20 Plesna glazba

MORAVSKA OSTRAVA: 18.00 Koncert puhalačkog orkestara moravsko-ostravskog redarstva ● 18.50 Ploče

PRAG: 7.05 Koncert radio-orkestra ● 11.00 Pučki napjevi ● 16.00 Salonski kvartet ● 17.00 Šareni program ● 19.40 Zabavna glazba ● 20.15 Popularni koncert radio-orkestra ● 23.00 Noćni koncert češke glazbe.

RIGA: 7.20 Vijesti ● 7.30 Jutarnja glazba ● 12.30 Političke informacije ● 18.05 Saksofon i pjesme na pločama ● 18.40 Konferencija o Staljinu ● 19.00 Političke informacije ● 19.30 Narodne pjesme na pločama ● 20.00 Vijesti ● 20.10 Simfonijski koncert ruskih skladatelja (prenos sa plaže) ● 22.20 Vedra glazba

SOFIJA: 12.00 Fragmenti iz tonfilmova ● 12.45 Podnevni koncert ● 13.30 Vijesti ● 13.50 Vedra i plesna glazba ● 20.00 Narodna glazba ● 20.50 Vedra glazba ● 22.45 Vijesti ● 22.25 Kulturne novosti iz Bugarske ● 23.05 Ples

SOTTENS: 6.45 Ploča ● 7.00 Vijesti ● 12.30 Odlomci iz talijanskih opera ● 12.45 Vijesti ● 12.55 Plesovi ● 17.40 Španjolska vedra glazba ● 18.15 Glasovir ● 19.30 Majstori valcera ● 20.15 Saksofon ● 20.30 Lirski prizori: »Ženeva pjeva« ● 22.20 Vijesti

STOCKHOLM: 12.05 Ksilofon ● 13.10 Vedra glazba ● 14.35 Seljačke melodije ● 17.30 Gusle ● 18.05 Vedra glazba ● 21.05 Wagnerova opera »Majstori pjevači« ● 22.15 Vedra glazba ● 22.45 Vijesti na stranim jezicima

Petak 9. VIII.

BEROMÜNSTER: 6.45 Jutarnje vijesti ● 12.30 Vijesti ● 12.40 Koncert radio-orkestra ● 19.20 Mandoline ● 19.30 Vijesti ● 20.10 Zborovi ● 21.10 Koncert radio-orkestra ● 22.00 Vijesti

BRATISLAVA: 11.05 Prijepodnevni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 12.02 Komorna glazba na pločama ● 13.00 Podnevni koncert ● 16.15 Popodnevni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 21.30 Slovačka komorna glazba za gudalački kvartet ● 22.15 Prenos iz Trenčanskih Toplica ● 23.00 Vijesti za inozemstvo na njemačkom i francuskom jeziku

BRNO: 16.00 Zabavni podnevni koncert salonskog radio-orkestra ● 18.15 Ploče ● 20.00 Nezgode kod kupanja

BUDIMPEŠTA I.: 12.10 Cigani ● 13.30 Jazz Heinemann ● 16.45 Vijesti ● 17.15 Rihard Straus na pločama ● 18.10 Orkestar ● 18.40 Šport ● 19.25 Ugarske melodije na dva glasovira ● 19.50 Maeterlinckova drama u tri čina »Monna Vanna« ● 21.40 Vijesti ● 22.10 Vokalni koncert Luitpold Ganthera u seriji izmjeničnih koncerata izmedju Madjarske i Njemačke ● 22.40 Cigani ● 23.00 Vijesti

BUDIMPEŠTA II.: 20.00 Vijesti ● 20.25 Ploče

DEUTSCHLANDSENDER: 5.30 Jutarnja glazba ● 6.00 Jutarnja gimnastika ● 6.20 Jutarnji koncert malog radio-orkestra iz Hamburga ● 7.00 Vijesti ● 8.20 Koncert radio-orkestra iz Berlina ● 9.00 Zabavni koncert iz Beča ● 11.00 Koncert malog radio-orkestra iz Stuttgarta ● 12.00 Podnevni koncert velikog radio-orkestra iz Münchena ● 12.30 Vijesti ● 16.00 Podnevni koncert iz Breslaua ● 17.00 Vijesti ● 17.10 Narodni operni koncert iz Münchena ● 19.30 Koračnice ● 20.00 Vijesti ● 20.15 Večernji koncert ● 22.00 Vijesti ● 22.30 Večernja glazba ● 24.00 Vijesti.

KOPENHAGEN: 7.00 Jutarnja gimnastika ● 12.00 Orkestar ● 12.30 Vijesti ● 14.00 Operetna glazba na pločama ● 14.30 Koncert ● 17.50 Harmonika ● 18.15 Rosita Serrano na pločama ● 22.00 Vijesti ● 22.15 Bach na pločama

MORAVSKA OSTRAVA: 17.40 Dvořakovi »Zvuci iz Moravske« ● 18.10 Dodjite s nama

PRAG: 9.15 Šareni program na pločama ● 11.00 Prijepodnevni koncert ● 12.30 Puhalački koncert protektoratske vojske ● 17.00 Koncert gudalačkog kvarteta ● 17.40 Zabavni koncert na pločama ● 22.35 Njemačka vojnička glazba ● 23.00 Noćni koncert njemačke glazbe (svira Češka filharmonija pod ravnanjem K. B. Jiraka).

RIGA: 7.20 Vijesti ● 12.00 Vijesti ● 12.30 Političke informacije ● 17.30 Operna glazba na pločama ● 18.50 Čajkovskijeve pjesme ● 19.00 Političke informacije ● 19.30 Arije iz ruskih opera ● 19.45 Letonska glazba ● 20.10 Operetno veče (prenos sa plaže) ● 22.20 Simfonijska suita Rimski-Korsakova »Šeherezada« (na pločama)

SOFIJA: 12.00 Vedra glazba ● 13.00 Narodna glazba ● 13.30 Vijesti ● 13.50 Vedra i plesna glazba ● 20.00 Glasovir ● 20.50 Puccinijeva opera »Turandot« ● 23.00 Ples

SOTTENS: 6.55 Ploča ● 7.00 Vijesti ● 12.30 Händelova djela ● 13.15 Jazz ● 18.35 Pet časaka švicarskog nogometa ● 19.50 Vijesti ● 20.30 »Ljubav pod kacigom« (opereta) ● 22.20 Vijesti

STOCKHOLM: 12.05 Vedra glazba ● 13.00 Solistički koncert ● 19.30 Francuske pjesme ● 20.20 Vojnička glazba ● 21.00 Radio-gluma ● 21.30 Zborovi ● 22.45 Vijesti na stranim jezicima

Subota 10. VIII.

BEROMÜNSTER: 6.45 Jutarnje vijesti ● 11.00 Sat operete ● 12.30 Vijesti ● 12.40 Koncert orkestra Charles Pilet ● 13.30 Jodleri ● 15.05 Ploče ● 15.15 Iz novih knjiga ● 16.00 Pola sata narodne glazbe ● 16.50 Glazbene slike iz životinjskog svijeta ● 18.20 Brahmsov trio u Es-duru za glasovir, gusle i rog ● 19.13 Mozartova serenada broj 10. za 13 puhaličkih instrumenata ● 19.30 Vijesti ● 19.40 Novi šansoni ● 20.10 »Madame de Stael i Napoleon« (radio-gluma u 7 slika) ● 21.15 Plesna glazba ● 22.00 Vijesti

BRATISLAVA: 11.30 Ouvertura Čajkovskijeve opere »Romeo i Julija« ● 12.02 Tonfilmska glazba na pločama ● 12.30 Vijesti ● 13.00 Podnevni koncert ● 15.30 Glazbeno šarenilo ● 16.15 Popodnevni koncert iz Trenčanskih Toplica ● 17.40 Športski izvještaji ● 20.30 Večernji koncert radio-orkestra iz Trenčanskih Toplica ● 21.30 Vesela igra ● 22.15 Cigani ● 23.00 Vijesti za inozemstvo na njemačkom i francuskom jeziku ● 23.10 Slovačka plesna glazba na pločama

BRNO: 11.00 Koncert Matoušekovog salonskog kvarteta ● 18.15 Pučke pjesme

BUDIMPEŠTA I.: 12.10 Orkestar ● 13.30 Ploče ● 17.00 Vijesti ● 17.15 Ugarske melodije ● 18.30 Ploče ● 19.40 »Glasoviri, koji plešu« ● 20.05 Poezija polja ● 20.15 Bečka glazba ● 21.40 Vijesti ● 22.10 Omiljele ploče ● 23.00 Vijesti ● 23.20 Cigani

BUDIMPEŠTA II.: 20.00 Vijesti ● 20.55 Veče madjarskih skladatelja

DEUTSCHLANDSENDER: 5.00 Jutarnja glazba ● 6.00 Jutarnja gimnastika ● 6.20 Jutarnji koncert malog radio-orkestra iz Berlina ● 7.00 Vijesti ● 8.20 Jutarnja glazba iz Breslaua ● 10.00 Komorna glazba iz Hamburga ● 11.00 Zabavni koncert iz Hamburga ● 12.00 Podnevni koncert velikog radio-orkestra iz Beča ● 12.30 Vijesti ● 14.15 Koncert berlinskog radio-orkestra ● 16.00 Podnevni koncert velikog radio-orkestra iz Leipziga ● 17.00 Vijesti ● 17.10 Šarena zabava ● 19.30 Koračnice ● 20.00 Vijesti ● 20.15 Večernji koncert ● 22.00 Vijesti ● 22.30 Večernja glazba ● 24.00 Vijesti.

KOPENHAGEN: 7.00 Jutarnja gimnastika ● 12.00 Orkestar ● 12.30 Vijesti ● 14.00 Plesna glazba na pločama ● 14.00 Koncert radio-orkestra ● 17.50 Ploče ● 20.40 Koncert radio-orkestra ● 22.15 Beethoven na pločama ● 22.20 Plesna glazba

MORAVSKA OSTRAVA: 18.00 Zabavni koncert salonskog orkestra iz Mistека ● 18.40 Pjesme iz zbirke »Sto narodnih pjesama«

PRAG: 7.05 Puhalačka glazba brnskog protektoratskog redarstva ● 12.45 Zabavna podnevna glazba ● 17.15 Zabavna glazba malog radio-orkestra ● 18.10 Narodne pjesme iz Češke i Moravske ● 19.45 Koncert praškog puhalačkog orkestra ● 22.30 Radio-revija »U ljetnoj noći« ● 23.30 Polpularne koračnice na pločama

RIGA: 7.20 Vijesti ● 12.30 Političke informacije ● 16.40 Drugi čin Smetanine opere »Prodana nevjesta« na pločama ● 17.20 Djela letonskih i ruskih skladatelja u izvedbi salonskog kvinteta ● 19.00 Političke informacije ● 19.30 Ruska vedra glazba na pločama ● 20.00 Vijesti ● 20.10 Veče Aleksandra Glazunova (povodom 75-godišnjice) ● 21.05 Radio-scene ● 22.00 Vijesti ● 22.20 Plesna glazba na pločama

SOFIJA: 12.00 Podnevni koncert ● 13.00 Čuveni pjevači ● 13.50 Vedra glazba ● 14.10 Ples ● 14.30 Narodna glazba ● 18.30 Vedra i plesna glazba ● 20.15 Kibichova simfonijska poema »Proljeće« (pod ravnanjem Jeremijacha) ● 20.50 Vedra glazba ● 22.00 Vedra i plesna glazba ● 23.05 Narodna glazba

SOTTENS: 6.55 Ploča ● 7.00 Vijesti ● 12.30 Vedra glazba ● 13.20 Chopin ● 14.00 Komorna glazba ● 17.20 Ploče ● 17.40 Vedra glazba ● 18.20 Za ljubitelje jazza: swing ● 20.00 Stara glazba ● 21.30 Humor ● 21.55 Plesna glazba ● 22.20 Vijesti

STOCKHOLM: 12.05 Vedra glazba ● 16.00 Glazbeni kabaret ● 16.30 Havajska glazba ● 19.30 Dialog ● 19.45 Koncert radio-orkestra ● *21.00 Stara plesna glazba* 21.30 *Kabaret* ● *22.15 Moderna plesna* glazba ● 22.45 *Vijesti na stranim jezicima*

Inozemne kratkovalne postaje

ENGLESKA

Val	m	kc
A	49,59	6050
B	31,55	9510
C	31,32	9580
D	25,53	11750
E	25,29	11860
F	19,82	15140
G	16,86	17790
H	13,97	21470
I	19,66	15260
J	13,93	21530
L	49,10	6110
N	25,38	11820
O	19,76	15180
P	19,60	15310
T	13,92	21550
U	41,32	7260
V	16,84	17810
W	41,49	7230
X	30,96	9690

EMISIJE NA STRANIM JEZICIMA

Emisija I.

Valovi A, W i X (do 6.15 i na srednjem valu 373,1 m): 5.00 Vijesti na njemačkom jeziku. 5.25 Vijesti (engleski), 5.30 Vijesti (njemački), 5.45 Predavanje (njemački), 5.57 Vijesti (češki), 6.00 Vijesti (češki), 6.15 Stanka 6.40 Vijesti (engleski), 6.45 Vijesti (norveški), 7.10 Vijesti (engleski), 7.15 Engleski, 7.30 Talijanski, 7.45 Glazba ili predavanje (talijanski i poljski), 8.00 Vijesti (poljski), 8.15 do 11.00 Prekomorski program.

Emisija II.

Valovi A, W i E: 11.40 Vijesti (engleski), 11.45 i 12.30 Vijesti (engleski), 13.15 Francuski, 13.30 Njemački, 13.45 Talijanski, 14.00 Portugalski, 14.15 Engleski, 14.30 Njemački 14.45 Češki, 15.00 Španjolski, 15.15 Poljski, 15.30 do 17.30 Prekomorski program.

Emisija III.

Valovi C i P: 17.55 Turski, 18.10 do 19.10 Arapska emisija, 19.10 do 19.25 Grčki,

Emisija IV.

Valovi A, W i X: 17.52 Vijesti (engleski), 18.00 Nizozemski, 18.15 Francuski 18.30 Norveški 18.45 Švedski 19.00 Engleski, 19.15 Finski 19.30 Talijanski, 19.45 Glazba ili predavanje (talijanski), 20.00 Bugarski 20.15 Francuski 20.30 Poljski 20.45 Češki, 21.00 Njemački, 21.15 Madjarski, 21.30 Rumunjski, 21.45 Hrvatsko-srpski 22.00 Francuski, 22.15 do 22.40 Njemački 22.45 Talijanski, 23.00 Engleski, 23.15 Njemački, 23.30 Španjolski, 23.45 Portugalski, 24.00 Stanka 0.20 Norveški, 0.30 Engleski 0.45 Francuski, 1.00 Portugalski, 1.15 Glazba ili predavanje (portugalski), 1.30 Engleski, 2.00 Konac.

ITALIJA

Val	m	kc
A	25,40	11810
B	31,13	9630
C	30,52	9835
D	25,70	11673
E	47,20	6355
F	19,61	15300
G	16,83	17820
H	31,02	9670
I	20,28	14795
K	25,51	11760

DNEVNA SHEMA PROGRAMA

Valovi B i F: 7.00 Glazba, 7.35 Vijesti (engleski), 7.50 Glazba, 8.00 Vijesti (talijanski), 8.10 Konac.

Val A. 9.30 do 9.45 Vijesti (francuski).

Val A i G: 10.30 do 10.55 Arapska emisija.

Valovi F i G: 11.00 Vijesti (nizozemski), 11.15 Glazba, 12.00 Vijesti ili predavanje (talijanski), 12.15 Vijesti (engleski), 12.30 Zabavna glazba, 13.00 Vijesti (talijanski). 13.15 Konac.

Valovi A i F: 13.20 Pregled štampe (talijanski), 13.35 Zabavna glazba, 14.00 Vijesti (talijanski) 14.15 Predavanje, 14.30 Koncert 14.45 Vijesti (španjolski), 15.00 Vijesti (portugalski). 15.15 Predavanje (razni jezici). 15.30 Konac.

Valovi A i B: 15.30 Zabavna glazba, 15.45 Vijesti (talijanski). 15.55 Vijesti (francuski) 16.05 Koncert 16.30 Predavanje (talijanski), 16.40 Vijesti (engleski). 16.50 Konac.

Valovi A i F: 17.00 Vijesti (talijanski). 17.15 Razni koncerti. 19.55 Meteorološki izvještaj. 20.00 Vrijeme vijesti (talijanski) 20.10 Konac.

Valovi H i K: 17.40 Jezični tečaj (hrvatsko-srpski) 18.00 Vijesti (bugarski) 18.15 do 19.15 Arapska emisija. 19.15 Vijesti (rumunjski). 19.30 Zabava. 19.45 Vijesti (hrvatsko-srpski). 20.00 Vijesti (talijanski). 20.15 Vijesti i predavanje (grčki). 20.40 Grčka i talijanska glazba 21.06 Turistički bulletin (razni jezici). 21.30 Vijesti (talijanski).

Val B: 18.15 Jezični tečajevi (razni jezici). 19.15 Vijesti (francuski). 19.28 Vijesti (engleski). 19.41 Vijesti (španjolski) 19.55 Vijesti (madjarski), 20.15 Vijesti (njemački) 20.30 Emisija za Tursku. 20.58 Konac.

Valovi A i F (od 21.00 i val B): 20.15 Početak, 20.25 Vijesti (engleski), 20.30, 20.45 ili 21.00 (već prema prenosu) opera, simfonijski koncert, vedra ili plesna glazba. U medjuvremenu, oko 21.30, predavanje (francuski, njemački ili engleski) 24.00 Konac.

Val B: 21.30 Vijesti (francuski), 22.15 Vijesti (engleski).

Valovi H i K: 23.30 Vijesti (hrvatsko-srpski) 23.45 Vijesti (grčki).

Valovi A, B i G: 24.00 Početak. 0.10 Koncert. 0.30 Vijesti (portugalski). 0.50 Glazba. 1.10 Vijesti (talijanski). 1.20 Jezični tečaj 1.30 Glazba. 1.45 Vijesti (španjolski).

Val A: 0.30 Vijesti (francuski). 0.45 Glazba. 1.00 Vijesti (španjolski). 1.15 Koncert. 1.45 Konac.

Val A, B i F: 2.15 Vijesti (talijanski). 2.30 Predavanje. 2.40 Koncert 3.15 Predavanje. 3.25 Koncert. 3.50 Koncert po želji slušača. 4.00 Vijesti (engleski). 4.10 Konac

TURSKA

Val 19,74 m:

10.00 Vijesti (iranski) 10.15 Vijesti (arapski). 10.30 Vijesti (turski) 10.50 Turska glazba. 11.30 Gramofon 11.45 Vijesti (grčki) 12.00 Vijesti (francuski). 12.15 Vijesti (engleski) 12.30 Vijesti (bugarski).

Val 31,7 m:

15.30 Vijesti (iranski) 15.45 Vijesti (arapski) 16.00 Saopćenje 16.05 Zabava i ples. 16.30 Vijesti (bugarski). 16.45 Vijesti (grčki). 17.00 Turska glazba. 17.45 Vijesti (turski). 18.00 Predavanje (turski) ili Turska glazba. 18.15 Turski koncert 19.00 Vijesti (francuski). 19.15 Vijesti (engleski). 19.30 Orkestarski ili solistički koncert. 20.30 Koncert (turski) 20.50 Jazz. 21.25 Državna himna. 21.30 Konac.

»REKLAM« ZAVOD ZA OGLAŠIVANJE
Vlasnik DRAGUTIN MAČUKA
ZAGREB, Medulićeva ulica br. 18. Telefon 31-08
ODSJEK ZA OGLASE: Hrvatskog ilustriranog lista Radio-Zagreb, službeni list Radiostanice Zagreb

BUDITE PAR MINUTA DETEKTIV

NOGOMETNA PUBLIKA

Na nedavno u Bukureštu odigranoj nogometnoj utakmici malog SE-cupa izmedju »Gradjanskog« i »Rapida« bilo je 2170 osoba, koje nisu platile ulaznicu, a medju njima je bilo 190 muškaraca više nego žena, dok je broj odraslih za 370 premašio broj djece. — Tako se barem nedavno tužio jedan odbornik zagrebačkog »Gradjanskog« u razgovoru jednom svojem prijatelju. Medjutim, on je tu samo pronašao štetu za svoj klub, a mi smo vam iz nje načinili današnju razonodu, pa vas pitamo: koliko je bilo:

1) muškaraca
2) žena
3) djece

koji nisu platili ulaznicu? Ukoliko to ne biste mogli ustanoviti, pogledajte rješenje u slijedećem broju.

ŠAH

PROBLEM BROJ 8.
E. Umnov, Rostov na Donu
(I. nagrada »Šahmati«, 1929.)

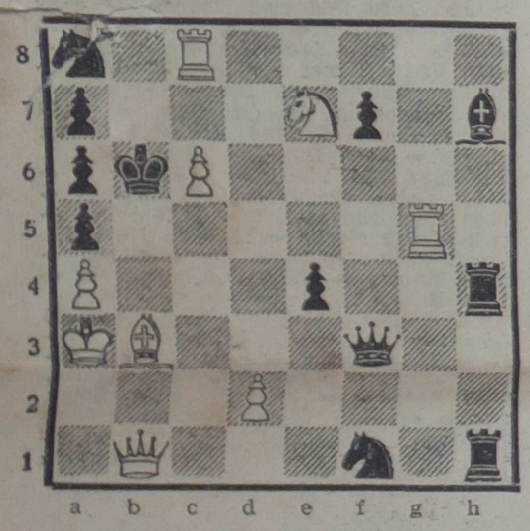

Bijeli vuče i matira u 2 poteza.

*

RJEŠENJE PROBLEMA BROJ 6.:
1. Tg1—g5.

*

Rješenja pojedinog problema šalju se najkasnije 8 dana nakon izlaska broja na uredništvo tjednika »Radio-Zagreb«, Zagreb, VI. pošt. pretinac 19. (Šah.)

XVII. nacionalni amaterski turnir J. Š. S-a, održat će se u Celju od 10. do **26.** VIII. o. g. Igrat će 16 igrača iz cijele države u jednoj skupini. Godišnja skupština J. Š. S-a bit će 25. kolovoza u Celju. **B.**

*

IMENA RJEŠAVATELJA PROBLEMA BROJ 5.:

Čika N. Branko, Čurudija Jovo (Zagreb), Gruden Rudolf (Karlovac), Jernelić Branko (Zagreb), Kampić Vinko (Karlovac), Klobučar Dragutin (Osijek), Kugler Miroslav, Kupak Dragutin, dr. Laufer Oto, Nevečerel Milan, Orlić Mladen, Oštrek Josip, Puclin Milica, Rabar Braslav, Reš Dalibor, Sakač Božidar, Serikov Aleksandar (Zagreb), Suk Josip (Osijek), Timet Dubravko, Tomec Vjekoslav, Vučić Karlo, ing. Vukelić Z., Zdunić Ljubosava, Žurjević Aleksandar.

Dječje oporavilište »Dvorac Plevna«

Pošta i želj. postaja ZALEC kraj CELJA prima zdravu djecu na savjesnu njegu. Besplatni tečajevi stranih jezika. Pension dnevno 45 dinara. Kupanje. Sportske igre. Stalni nadzor

FILATELIJA

NOVE MARKE

DOMINIKANSKA REPUBLIKA. Za Majčin Dan izašla je dobrotvorna serija od četiri vrijednote, i to: 1. c. zelena, 2. c. crvena, 3. c. narančasta, 7. c. modra.

GUATEMALA. U proslavu 100-godišnjice prve marke izašle su dvije marke, i to od: 1 i 5 c. te jedna avionska marka od 15 c. i jedna za žurnu otpremu od 4 c.

KAP JUBY. Za ovu španjolsku kolonij, koja se nalazi na sjevero-zapadnoj obali Afrike nedaleko Kanarskog otočja, izašla je serija maraka Španjolskog Maroka sa natpisom: »Cabo Juby«. Ovaj niz maraka imade 17 komada.

ŠPANIJA. Izašle su marke od 50 cts. tamnomodra, 60 cts. tamnonarančasta, 1 pes. crna, 4 pes. karmin.

ŠVEDSKA. Prigodom 100-godišnjice prve marke upotrebljavao se u Stockholmu na šalteru poštanskog muzeja poseban žig sa natpisom: »Post-Museum Stockholm Frimaerkets 6. V. 1940. Arsdag«.

TURSKA. Izašao je niz maraka »Dječja pomoć« i to vrijednosti od: 20 para, 1.— kurus svijetlomodra, 1.— kurus ljubičasta, 2 i pol kurusa ljubičasta, 3.— zelena, 5.— modroljub., 10.— zelena, 15.— sviomodra, 25.— žutosmedja, 50.— siva.

VENEZUELA. U proslavu 50-godišnjice Panameričke Unije izašla je jedna marka od 15 cent. sa slikom — Osnivanje Velike Kolumbije — od slikara Salasa.

Marke oplemenjuju vaš duh u časovima odmora! **R. N. H.**

*

RJEŠENJE KRIŽALJKE

Vodoravno: A) Madeira, B) Libanon, C) Alcazar, D) Nauheim, E) Bregenz, F) Narfolk, G) New York, H) Senegal, I) Sumatra, J) Curacao, K) Palermo, L) Poljska, M) Guineja.

Slova u debelo obrubljenim kvadratima čitana od gornjeg lijevog kuta na dolje daju riječi: **Michel katalog.**

RADIO KRIŽALJKA

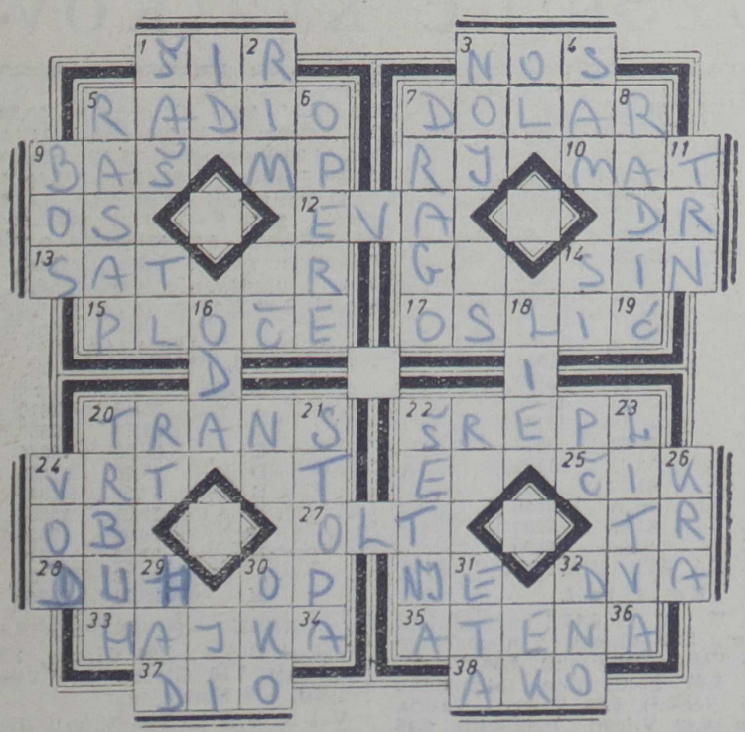

Vodoravno: 1. poznati radiopjevač, 3. dio lica, 5. sprava za prenašanje zvuka, 7. američki novac, 9. uzrečica, 10. pobjeda u šahu, 12. prva žena, 13. ura, 14. potomak, 15. dio programa zagrebačke radiostanice, 17. morska riba, 20. besvijesno stanje, 22. speaker zagrebačke radiostanice, 24. bašta, 25. opušak, 27. rijeka u Rusiji, 28. duša, 30. kratica za djelo, 32. broj, 33. potjera, 35. prijestolnica na Balkanu, 37. komad, 38. pogodbeni veznik.

Okomito: 1. vodena biljka, 2. evropska prijestolnica, 3. afrička ptica, 4. osamljen, 5. rasulo, 6. glazbena djela, koja se često prenose preko radia, 7. muško ime, 8. hrvatski politik, 9. izut, 11. žaoka, 14. nota, 16. vrst pjesme, 18. norveški književnik, 20. dio tijela, 21. stara mjera, 22. promenada, 23. država u Evropi, 24. vojnička jedinica, 26. istam na Malaki, 29. grčko podzemlje, 30. organ vida, 31. grčko slovo, 32. dio posude. **Marijan Jurčec**

HUMOR

SIGURAN RECEPT BROJ 1.

Kad se vratim jako kasno — odnosno »rano« — kući, uvijek stanem grepsti pred vratima. Moja se žena svaki put prevari i otvori, misleći da to grebe njezin Fifi; daljnju reportažu medjutim prekidam, jer je odviše vulgarna . . .

★

ZA SVAKU SIGURNOST . . .

Liječnik: — Jeste li svakog jutra popili po jednu čašicu konjaka, kako sam vam to nedavno preporučio?

Pacijent: — Znate, gospodine doktore, živimo u veoma nesigurnim vremenima, pa sam za svaku sigurnost najedanput popio sve porcije za dva tjedna unaprijed . . .

RJEŠENJA

ODGONETKA »ZAGONETNE PROVALE«
Stolarski pomoćnik.

RJEŠENJE KRIŽALJKE

Vodoravno: 1. Valas, 6. visok, 10. detektor, 12. trom, 14. Arnim, 15. re, 16. kratak, 18. Noel, 19. »Car Pričalo«, 21. t. p., 22. amen, 24. rum, 25 čir, 26. eta, 28. Eda, 29. Ital, 31. b. b., 32. nivelacija, 35. aura, 37. Anadir, 38 le, 39. crtač 40. alat, 41 mikrofon, 43. amara, 44. oblak.

Okomito: 1. vene, 2. Atila, 3. lem, 4. ak, 5. stranac, 6. V. R. (vlastitom rukom), 7 strina, 8. orač, 9. kotač, 10. droptina, 11. oer, 13. malibran, 14. antena, 16. kruta, 17. korbač, 19. cedar, 20. prijeko, 23. Melita, 27. »Avala«, 30. larfa, 33. Edam, 34. ili, 36 utok, 39. col, 41. Ma, 42 Rb (Rubidij).

»HRVATSKI ILUSTRIRANI LIST »RADIO ZAGREB«, SLUŽBENI LIST RADIOSTANICE ZAGREB, izlazi svake subote. — Vlasnik, izdavač i odgovorni urednik BRANIMIR GRŠKOVIĆ, novinar, Zagreb, Mihanovićeva ulica br. 18. — UREDNIŠTVO: Zagreb, Trg Stjepana Radića br. 9 (Radiostanica), Telefon 50-26, 60-25. — UPRAVA: Zagreb, Medulićeva ul. 18, prizemno lijevo. Telefon 31-08. — Sva se pisma šalju na adresu: HRVATSKI ILUSTRIRANI LIST »RADIO ZAGREB«, Zagreb VI, pošt. pretinac br. 19. — POJEDINI BROJ DIN 3.— Tromjesečna pretplata Din 30.—, polugodišnja Din 60.—, za cijelu godinu Din 120.—, za inozemstvo Din 240.— godišnje. — Čekovni račun kod Poštanske štedionice Zagreb 31 723. — OGLASE PRIMA isključivo odsjek za oglase Hrvatskog ilustriranog lista »Radio Zagreb«, Medulićeva ul. 18., tel. 31-08, čekovni račun 31 730. — Za oglase odgovara DRAGUTIN MAČUKA, vlasnik tt. »Reklam« Medulićeva 18, telefon 31-08. — Bakrotisak i rototisak »Tipografije d. d.« Zagreb, Barthouov trg 2. — Za tiskaru odgovara Ivan Ivanković, Zagreb, Selska cesta 47.

ZAGREBAČKI
zoološki ort

• Majmuni uvijek privlače pozornost publike, a nije ni čudo, jer su zbilja zanimivi. Foto: Dabac.

• Lav, »kralj pustinje«, danas je nešto ljut . . .

Foto: Dabac.

• Sjevernim medvjedima je veoma vruće . . .

Foto: D. S.

Foto: D. S.

• Jedan ponosni par. Plamenci . . .

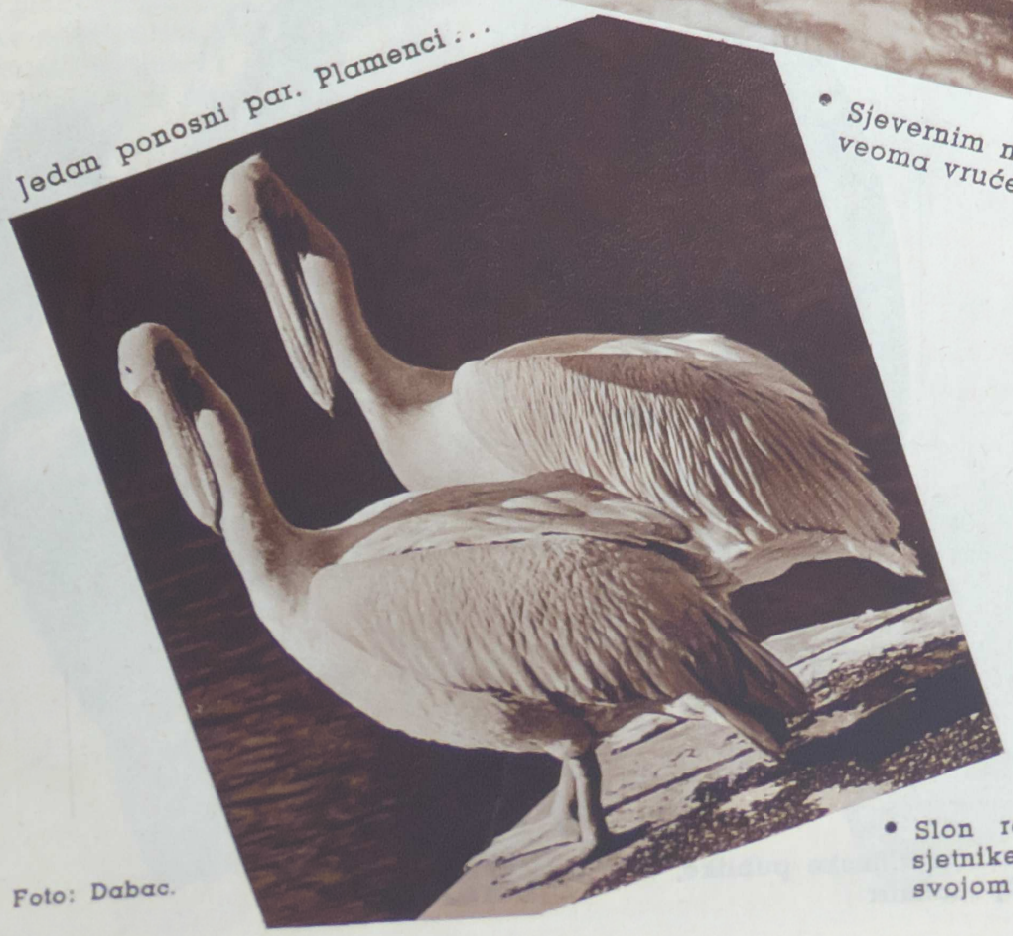

Foto: Dabac.

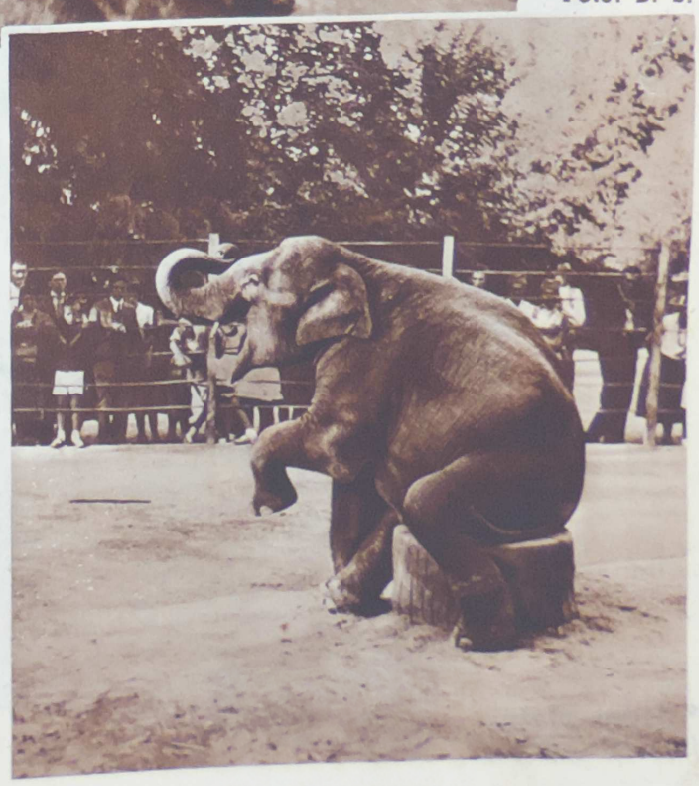

• Slon razveseljuje posjetnike zoološkog vrta svojom — spretnošću.

Divan je naš Hvar

• U prošlosti jedno od glavnih središta hrvatske književnosti u Dalmaciji, pun prekrasnih starinâ, grad čempresâ i agavâ, Hvar punim pravom uživa glas jednog od najljepših i najzanimivijih gradova na našoj dalmatinskoj obali.

Foto: Julija Grill-Dabac

odigran